

Bulletin

Postaumaat

VERSCHIJNT DRIEMAANDELIJKS

NUMMER

97

(november 1997)

Ereleden: W.M.A. de Rooy, Waalwijk
Th. Schipper, Noordwijk

Bestuur

Voorzitter: J.P.C. Wichers ☎ (071) 589 07 98
Vice-voorzitter: Jhr. J.F. de Beaufort, Blikkenburgerlaan 67, 3703 CV Zeist ☎ (030) 693 91 50
Secretaris: B. Oostheim, Salomonszegel 50, 7322 EX Apeldoorn fax/☎ (055) 366 80 93
Penningmeester: P. Portheine, A. Scheffersingel 38, 3351 BC Papendrecht ☎ (078) 615 20 02

Bankrekeningnummer ABN-AMRO 62.01.35.522

Contributie en Ledenadministratie

Het lidmaatschap bedraagt f40,00 per jaar, voor leden in het buitenland f47,50 per jaar.
Losse nummers van het Bulletin kosten f8,50 per stuk.

Ledenadministratie: S.J. Delfos, Chopinstraat 2, 3533 EM Utrecht fax/☎ (030) 293 26 85
Giro 3092962

Namen en adressen van de verschillende diensten

- **Nieuwtjesdienst 1:** Nieuwe postzegelboekjes van alle landen - ook Nederland
W. de Rooy, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk ☎ (0416) 33 14 51
Giro 4230210 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 1, Waalwijk
- **Nieuwtjesdienst 3:** Nederlandse automaatstrook-FDC's en distributie WBC
S.J. Delfos, Chopinstraat 2, 3533 EM Utrecht fax/☎ (030) 293 26 85
Giro 4230230 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 3, Utrecht
- **Nieuwtjesdienst 4:** Rolzegels van Nederland
H.J.T. Bos, Naxosdreef 79, 3562 JC Utrecht fax/☎ (030) 261 56 82
Giro 5165240 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 4, Utrecht

Veilingmeester: G.H.A. van Nuenen, Galjoenstraat 79, 1503 AP Zaandam ☎ (075) 617 13 45
Giro 3412500 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat afd. veiling, Zaandam

Rondzendverkeer: D.L.A. Tjaden, Poortakker 2, 5511 LC Knegsel, ☎ (040) 205 15 78
Giro 2366927 t.n.v. Postzegelvereniging Postuumaat Rzd., Knegsel

Keuringscommissie: W. de Rooy, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk
• Postzegelboekjes gehele wereld
R.J. Hammink, Oude Kerkstraat 22, 5581 JH Waalre
• Rol- en automaatzegels Nederland

Lay-out Bulletin: Simon Delfos, Morach Delfos en Jan Oosterboer

- **Eindredacteur:** J. Oosterboer, Voorstevan 20, 3181 NJ Rozenburg ☎ (0181) 21 65 68

*OVERNAME VAN ARTIKELEN UIT DE BULLETINS VAN DE POSTZEGELVERENIGING POSTAUMAAT, ALLÉÉN
NA SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN HET BESTUUR, MET BRONVERMELDING.*

Advertentie tarieven: 1/1 pagina f140,- 1/2 pagina f85,- 1/4 pagina f50,- 1/8 pagina f30,-
Annonces voor leden zijn gratis en bestaan uit twee regels, exclusief adres.

Welkom in Rotterdam-Zuid (nabij winkelcentrum Zuidplein)

op zaterdag 13 december 1997

Verzamelgebouw-zuid, café-restaurant "De Rustburcht" (ingang zalencentrum),
Strevelsweg 702-734, telefoon (010) - 4813410.

Automobilisten : Motorstraat (nabij Ikazia-ziekenhuis) inrijden, parkeren in de naaste omgeving.
Openbaar vervoer : Met de Metro naar Zuidplein, daarna lopend door winkelcentrum Zuidplein,
richting Ikazia-ziekenhuis aanhouden.

Zaal open : 10.00 uur
Bezichtiging kavels : 11.30 uur
Begin vergadering : 13.00 uur
Veiling : aansluitend
Zaal sluit : 17.00 uur

Agenda voor de ledenvergadering op zaterdag 13 december 1997

1. Opening.
2. Verslag van de septemberbijeenkomst.
3. Mededelingen.
4. Bestuursimpasse. Ad. 4 : De heer Portheine licht e.e.a. toe.
5. Nieuwtjes.
6. Wat verder ter tafel komt.
7. Rondvraag.
8. Sluiting, waarna verloting, veiling en informele voortzetting van de bijeenkomst.

Datum eerstvolgende vergadering: zaterdag 14 maart 1998.

Verslag van de bijeenkomst op zaterdag 20 september 1997

Door onvoorziene omstandigheden is er geen verslag van de bijeenkomst.

Vergaderdata 1998 (onder voorbehoud)

Zaterdag 14 maart : vergadering vindt plaats in de Rustburcht te Rotterdam-zuid.
Zaterdag 13 juni : vergadering vindt plaats in de Rustburcht te Rotterdam-zuid.
Zaterdag 19 september : vergadering vindt plaats in de Rustburcht te Rotterdam-zuid.
Zaterdag 12 december : vergadering vindt plaats in de Rustburcht te Rotterdam-zuid.

Dunner balkje bij postzegelboekje 10-a (F)

De heer Franke kwam onlangs in het bezit van PB 10-a (F) waarvan het balkje, dat zich in het tekstgedeelte bevindt, iets dunner is. (Normaal is de dikte 2,25 mm, de dunnere versie is net geen 2 mm). Kijkt u uw verzameling eens na misschien vindt u ook zoiets! Reacties of opmerkingen worden ingewacht bij uw eindredacteur. Met dank aan de heer Franke te Haren.

Advertentie : (Aangeboden)

1: doos met ± 10.000 genummerde rolzegels © tussen 461 en 1494. 2: doos met ± 3900 automaatzegels ©. Cataloguswaarde ± f 6.100,-. Beide t.e.a.b. J. C. Rotmans, Bredevoorde 106, 3085 TD Rotterdam.

Pakketzegels: postwaardestukken of . . . . ?

Naar aanleiding van het verslag van de bijeenkomst op 14 juni 1997, reageert de heer Hellebrekers naar aanleiding van de discussie over de pakketzegels. Zijn brief hierover staat hieronder in zijn geheel afgedrukt. Uw reactie wordt met belangstelling tegemoet gezien.

Een reactie op een drietal regels in het verslag van de bijeenkomst op 14 juni 1997. Het zou mooi zijn als u het volgende, of de kern ervan, in een volgend nummer op kon nemen

Onder punt 3 wordt vermeld dat de heer Van Kruisselbergen de pakketzegels als "postwaardestukken" ziet. Ik wil, als een van de redacteuren van *Geuzendam's Catalogus van de Postwaardestukken van Nederland en Overzeese Rijksdelen*, er op wijzen dat deze zienswijze onjuist is. Om in aanmerking te komen voor het predikaat "postwaardestuk" moet een postwaarde meer zijn dan een middel ter voldoening van een postaal recht en dat is niet het geval bij de pakketzegels. Ter vergelijking noem ik de Zwitserse pakketzegels van 1994. Dat zijn wel degelijk postwaardestukken.

Waarin zit dan het verschil? Bij de Zwitserse pakketzegels is er op het etiket zelf ruimte voor naam en adres van geadresseerde en afzender, er is ruimte voor het vermelden van het gewicht, er zijn aankruisvakjes om te melden dat de zending al of niet aangetekend wordt verzonden. Bij de Nederlandse pakketzegels lijkt zoiets aanwezig, maar zodra men het zegel van zijn ondervel losmaakt blijken de delen niet aan elkaar vast te zitten.

De discussie of het postzegels zijn is inmiddels achterhaald, geloof ik. Ze zijn middelen ter voldoening van een frankeerrecht en ze kunnen dus gelijkgesteld worden met postzegels. Of men ze wil verzamelen is een tweede.

Met vriendelijke groet,

B. Hellebrekers
Postbus 779
1180 AT AMSTELVEEN

Artikelen en advertenties voor Bulletin 98

Mocht u artikelen willen doen plaatsen in het Bulletin, wilt u deze dan naar de desbetreffende (rubriek)redacteur zenden. Hij verzorgt dit dan in zijn rubriek.

Overige inzendingen (zoals advertenties en mededelingen) en artikelen, deze kunt u aan de eindredacteur zenden.

Voor Bulletin 98 moet één en ander binnen zijn op **VRIJDAG 23 januari 1998**.

Desbetreffende adressen vindt u op pagina 2 van het omslag.

Ledenadministratie en contributie 1998

Dat de ledenadministratie zou worden overgenomen door ondergetekende heeft u al elders kunnen vernemen. Per 09.09.1997 heeft deze overname zijn beslag gekregen.

Wanneer alles goed is verlopen dan treffen de Nederlandse leden in dit Bulletin een **acceptgiro** aan voor het betalen van de (verhoogde) **contributie 1998!** Ik ga er van uit dat u mijn prille optreden als ledenadministrateur veraangenaamt door uw contributie prompt, dat wil zeggen per omgaande doch uiterlijk vóór **1 januari 1998**, te voldoen!

Adreswijzigingen ontvang ik graag bijtijds en vergeet u niet deze adreswijziging ook door te geven aan de Nieuwtjesdienst(en) waar u eventueel lid van bent.

Ik hoop dat alle leden willen meewerken aan het vlotte verloop van de administratieve zaken, het schrijven van herinneringsbriefjes ed. is **niet** mijn hobby!

Simon J. Delfos

POSTZEGELBOEKJES 1997

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
Åland	Feb 3	Facit H6	Lentebloemen	FIM 19.20	8x240p
Alderney	Jan 2	SG SB 3	Flora en fauna	GBP 1.44	8x18p
	Jan 2	SG SB 4	Flora en fauna	GBP 2.00	8x25p
Andorra (Fr)	Feb 22	Yvert 7	Comú d'Encamp	FRF (30)	10xZWA(300c)
Argentinië	Jul 24	1997: 1	Z Chequeres	ARS 5.00	2x25.6x75c
	Jul 24	1997: 2	Z Chequeres	ARS 10.00	4x25.12x75c
	Jul 24	1997: 3	Z Chequeres	ARS 20.00	8x25.24x75c
	Jul 24	1997: 4	Z Chequeres	ARS 50.00	20x25.60x75c
Armenië	Oct	WBC 3	Bloemen	AMD 1900	8x?
Ascension Island	Sep 3	SG SB 9	Vogels (weverhoen en gele kanarie)	GBP 1.00	2x15p,2x35p
Australië	Jan 29	SG SB 113	Z Wenszegels: rozen	AUD 4.50	10x45c
	Feb 27	SG SB 114	Z Klassieke auto's, grootformaat	AUD 9.95	12x45c + 2 postkaarten
	Feb 27	SG SB 115	Z Klassieke auto's	AUD 4.50	10x45c
	Mrt 17	SG SB 85e	Z herdruk BOOKABOUT 1R-2K	AUD 4.50	10x45c
	Apr 17	SG SB 85f	Z herdruk 1R-3K	AUD 4.50	10x45c
	Jun 2	SG SB 116	Z Moerasvogels	AUD 4.50	10x45c
	Sep 4	SG SB 117	Z Lennig, grootformaat boekje	AUD ?	?
	Oct 1	SG SB 118	Z Schepsels van de nacht	AUD 4.50	10x45c
	Nov 12	SG SB 119	Z Kerstmis	AUD 8.00	20x40c
Azoren	Apr 14	WBC 14	Houtsnijwerk	PTE 369	49,80,100,140
België	Sep 1	Duson 49/Off. 28	Natuur 'Bijen en bijenteelt'	BEF 96	6x16f
Bosn & Herc (Kr)	Apr 12?	2	Bezoek paus	YUN 14.40	4x3.60d
Brazilië	Mei ?	WBC 14	Braziliaanse vliegtuigen	BRL 1.50	10x15c
Canada	Apr 4	SG SB 213	Quebec in de bloemen	d CAD 5.40	12x45c
	Aug 1	-	Boekje met jachtzegel (eenden)	CAD 8.50	1x\$8.50 jachtzegel
	Aug 15	SG SB 214	Z Boekje met wenszegels + vignetten (+20c)	CAD 4.70	10x45c
	Sep 15	SG SB 215	Ishockey Canada-Sowjet Unie (1972)	CAD 4.50	10x45c
	Nov 3	SG SB 216	Kerstmis	c CAD ?	?
Chili	Jan 30	46/47	Mythologie, met en zonder DSNo 20	CLP 1.100	2x(10x110p)
Denemarken	Jan 14	Boom/Facit HA 27	A Koningin + cijferzegels, C18	DKK 10	2x25,100,375ø
	Jan 14	Boom/Facit HS 86	Koningin Margrethe II	DKK 37.50	10x375ø
	Mrt 13	Boom/Facit HS 87	Frilandmuseum (windmolen)	DKK 37.50	10x375ø
	Mrt 13	Boom/Facit HS 88	Frilandmuseum	DKK 50	10x500ø
	Mrt 13	Boom/Facit MH4	Frilandmuseum	DKK 42	2x350,375,500,800ø
	Mei 15	Boom/Facit HS 89	Spoorverbinding Grote Belt	DKK 37.50	10x375ø
	Jun 12	Boom/Facit HS 90	Roskilde Spoorverbinding	DKK 37.50	10x375ø
	Nov 6	Boom/Facit HS 91	Deense ontwerpen (stoel)	DKK 37.50	10x375ø
Duitsland	Aug 14	Michel MH 35	Kasteel Bellevue	DEM 11.00	10x110pf
Faeroer Eil.	Feb 17	Facit H 10	Vogels	DKK 45	10x450ø
	Sep 15	Facit H 11	Kerk van Hvalvik	DKK 45	10x450ø
Finland	Jan 30	Norma/Fac H 34	Valentijnsdag, wenszegels	FIM (22.40)	8x1st (280p)
	Mrt 18	Velletje	Z Vogelkers	FIM (28.00)	10xZWA(280p)
	Mei 19	Norma/Fac H 35	Zeilschepen	FIM 16.80	8x280p
	Jun 23	Norma/Fac H 36	Finland 80j zelfstandig	FIM 11.20	4x280p
	Sep 5	Norma/Fac H 37	Pro Filatelia: sagen uit Finland	FIM 10.20	3x340p
	Oct 9	Norma/Fac H 38	Boeken	FIM 22.40	8x280p
Frankrijk	Mrt 15	Yvert 3511	Dag van de Postzegel	FRF 22.80	4x3.3x3f+60c
	Mei 8	Yvert 3016	Z De reizen van de brief	FRF 30.00	10x3.00f
	Jul 14	Yvert 1107	Z Marianne du 14 Juillet	FRF (30)	10xZWA(3.00f)
	Jul 14	Yvert 1108	A Marianne du 14 Juillet	FRF (30)	10xZWA(3.00f)
	Jul 14	Yvert 1508	A Marianne du 14 Juillet	FRF (20)	6xZWA(3.00f)+2x1.00f
	Oct 25	Yvert 2046	Romanhelden	FRF 21.60	6x3f+60c
Gibraltar	Feb 12	SG SB 11	Huiskatten	GBP 5.00	3x5.24;4x26;3x28.4x30,3x35
Griekenland	Mei 19	WBC 33	Europa: mythen	GRD 1.100	2x120,430dr
Groenland	Jan 14	Facit HA I	A Walvissen	DKK 20	4x25,450;2x50ø
	Mei 5	Facit H 5	Koningin en vlinders	DKK 53.50	2x2,3,4,75,8;4x4.50

A = automaatboekje

M - 'Makeshift' automaatboekje USA (alleen lokaal verkrijgbaar)

P = Pakje: 20 strips van vijf zegels, bijeen geniet

Z = boekje met zelfklevende zegels

* = nieuw land of gebied

a = telblok op elk 25/50e boekje

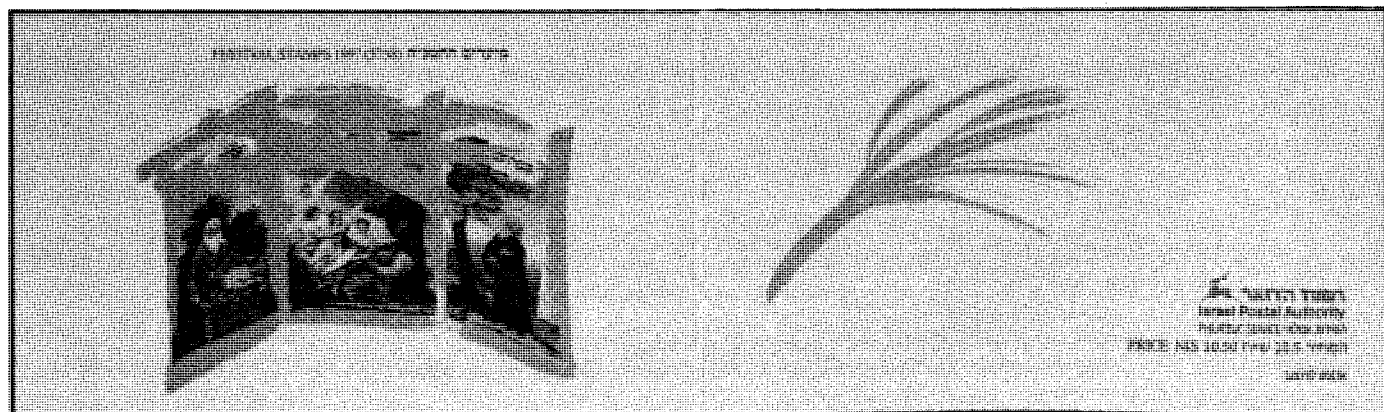
b = komt voor links/rechts of boven/onder geplakt

c = komt voor met of zonder nummer op marge, en al of niet doorgeperforeerde marge

d = bestaat in twee versies: zonder tekst op marge en geseald of met teksten en niet geseald (voor verzamelaars)

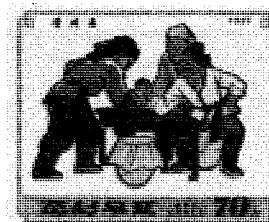
POSTZEGELBOEKJES 1997

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD	
Gr.-Britannië	Nov 6	Facit H 6	Kerstmis	DKK 55.50	6x4.50, 6x4.75kr?	
	Jan 6	SG KX 9	Wenszegels (bloemen)	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Jan 13	SG HD 38	ASDA-reclame	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Feb 3	SG KX 10	Wenszegels met reclame	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Feb 4	SG HA 11	Retailboekje, Walsall	GBP (0.80)	4xZWA(20p)2e kl	
	Feb 4	SG HB 12	Retailboekje, Walsall	GBP (1.04)	4xZWA(26p)1e kl	
	Feb 4	SG HD 39	Retailboekje, Walsall	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Feb 4	SG HC 19	Retailboekje, Harrison	a GBP (2.00)	10xZWA(20p)2e kl	
	Feb 4	SG HD 40	Retailboekje, Harrison	a GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Feb 4	SG HC 20	Retailboekje, Questa	GBP (2.00)	10xZWA(20p)2e kl	
	Feb 4	SG GL 2	Retailboekje, Walsall	GBP 1.48	4x37p	
	Feb 4	SG GR 2	Retailboekje, Walsall	GBP 2.52	4x63p	
	Feb 12	SG FH 42	A Machin-zegels	GBP 1.00	2x1,1x20,3x26p	
	Feb 12	SG FW 10	A Machin-zegels (korting 2p)	GBP 2.00	1x20,7x26p	
	Feb 12	SG HB 13	Boekje met Hong Kong label	GBP (1.04)	4xZWA(26p)1e kl	
	Apr 21	SG HD 41	Gouden bruiloft koningin, Walsall	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Apr 21	SG HD 42	Gouden bruiloft koningin, Harrison	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Apr 26	SG HC 19	Retailboekje, Harrison	a GBP (2.00)	10xZWA(20p)2e kl	
	Aug 26	SG HB 13	Retailboekje, Walsall	GBP (1.04)	4xZWA(26p)1e kl	
	Aug 26	SG HA 12	Retailboekje, Walsall	GBP (0.80)	4xZWA(20p)2e kl	
	Aug 26	SG GL 3	Toeristenboekje, Walsall	GBP 1.48	4x37p	
	Aug 26	SG GR 3	Retailboekje, Walsall	GBP 2.72	4x63p	
	Sep 15	SG HD 42	Goudkl. Zegels, vakantiereizen, Harr.	a GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Sep 23	SG DX 19	Grootformaat: BBC 75 jaar	GBP 6.15	3x20,14x26,4xZWA,3x37p	
	Oct 21	SG	Regeringsleiders Gemenebest	GBP (1.04)	4xZWA(26p) 1e kl + label	
	Oct 27	SG LX 13	Kerstmis	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Oct 27	SG LX 14	Kerstmis	GBP (4.00)	20xZWA(20p)2e kl	
	Nov 18	SG HD 43	Retailboekje, Harrison	a GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Nov 18	SG HD 44	Retailboekje, Walsall	GBP (2.60)	10xZWA(26p)1e kl	
	Guernsey	Jan 2	SG SB 56	Permanente zegels (roos)	GBP 1.44	8x18p
		Jan 2	SG SB 57	Permanente zegels (fresia)	GBP 1.04	4x26p
		Jan 2	SG SB 58	Iris (1994) nieuwe kaft en dubbele inh	GBP 2.00	2x(4x25p)
		Apr 24	SG SB 59	Z Schatten van de eilanden	GBP 1.44	8x18p
		Apr 24	SG SB 60	Z Schatten van de eilanden	GBP 2.00	8x25p
		Apr 24	SG SB 61	Z Schatten van de eilanden	GBP 1.04	4x26p
	Hong Kong	Nov 20	SG SB 62	Gouden Huwelijk Koningin en Hertog	GBP 8.58	?
		Jan 17	SG SB 43	Jaar van de Os	HKH 26.40	6x1.30,6x3.10\$
		Jan 26	SG SB 44	Permanente zegels skyline	HKH 13.00	10x1.30\$
		Jan 26	SG SB 45	idem	HKH 25.00	10x2.50\$
		Jan 26	SG SB 46	idem	HKH 31.00	10x3.10\$
	Ierland	Feb 14	SG SB 47	Past & Present, grootformaat (+\$10)	HKH 45.00	4x1.30,3.10,2.50;2x1.60,2.10,5
		Jan 28	SG SB 57/WBC 59	Wenszegels	IER 2.56	8x32p
		Mrt 6	SG SB 58/WBC 60	A Vogel/kulturele schatten	IER 1.00	1x4,3x32p
Jul 1		SG SB 59/WBC 61	Vuurtorens	IER 4.64	?x32,38,50p	
Indonesië	Sep	SG SB 60/WBC 62	Ierland 75 jaar	IER (3.20)	10xZWA(32p)1e kl	
	Sep 9	10	19e Zeespelen te Jakarta	RUP 4000	2xRp 300,300,700,700	
Israël	Feb 13	WBC 30	Paardenraces	NIS 20	20x1.10	
	Sep 23	WBC 31	Festivals 1997 (religieuze schilderijen)	NIS 10.50	1x10,2x1.70,3x2	
Japan	Jul 23	JSDA UP 65	Dag van het Schrijven	JPY 650	5x50,80Y	
Jersey	Jun 28	SG SB 55	Eilandspelen	GBP 8.72	4x20,24,31,37,43,63p	
Korea (Noord)	Feb 17	WBC 37	Kunstschaatstoernooi Paektusan prijs	KPW 3	6x50jon	
	Feb 20	WBC 38	Kye Sun Hui, winnares judo-goud	KPW 4	5x80jon	
	Feb 25	WBC 39	Go-speelster Choe Un A	KPW 4	5x80jon	
	Apr 6	WBC 40	50e verjaardag herbebossing	KPW 1	10x10jon	
	Jun 4	WBC 41	De slag van Pochonbo	KPW 2.50	5x50jon?	
	Jul 5	WBC 42	Fossielen van Trilobite	KPW 2.50	5x50jon	

POSTZEGELBOEKJES 1997

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
	Jul 5	WBC 43	Fossielen van Trilobite	KPW 5	5x1won
	Jul 27	WBC 44	Volksspelen	KPW 3.30	?
	Aug 25	WBC 45	Chongryu Bridge	KPW 3.10	?
Korea (Zuid)	Jan 24	WBC 218/19	Winter Universiade, Muju-Chonju	KRW 1.500	10x150won
	Feb 19	WBC 220	100 Jaar moderne industrie	KRW 1.500	10x150won
	Apr 10	WBC 221	De 97e IPU conferentie te Seoul	KRW 1.500	10x150won
	Apr 23	WBC 222	Wereld Dag van het boek & copyright	KRW 1.500	10x150won
	Mei 3	WBC 223/24	Cartoons III	KRW 1.500	10x150won
	Mei 10	WBC 225	Pusan Oost-Aziatische Spelen	KRW 1.500	10x150won
	Mei 31	WBC 226/27	Wereldcup KOREA 2002	KRW 1.500	10x150won
	Jun 5	WBC 228/29	Bescherming wilde dieren en planten	KRW 1.500	10x150won
	Jun 19	WBC 230/33	Wildbloemen (8e serie)	KRW 1.500	10x150won
	Jul 1	WBC 234	Biennale Kwangju '97	KRW 1.500	10x150won
	Jul 21	WBC 235	Paddestoelen (5e serie)	KRW 1.500	10x150won
	Sep 5	WBC 236	85e Jaarlijkse Tandartsencongres	KRW 1.500	10x150won
	Sep 22	WBC 237	Literatuur (3e serie)	KRW 1.500	10x150won
	Okt 1	WBC 238	Eeuwfeest opening haven van Mokpo	KRW 1.500	10x150won
	Okt 19	WBC 239	Eeuwfeest Soong Sil Academie	KRW 1.500	10x150won
	Nov 3	WBC 240	Schoonheid van Korea (7e serie)	KRW ?	?
	Nov 15	WBC 241	Week van de filatelie	KRW 1.500	10x150won
	Dec 1	WBC 242	Nieuwjaarsgroeten	KRW 1.500	10x150won
	Dec 9	WBC 243	Registratie kulturele schatten	KRW 1.500	10x150won
Madeira	Feb 12	WBC 16	Insecten van Madeira	PTE 369	49,80,100,140c
Maleisië	Mrt 1	SG SB 6	Verkeer per spoor	MYR 3.00	10x30c
	Mei 7	SG SB 7	Bloemen in het hooggebergte	MYR 3.00	10x30c
	Aug 25	SG SB 8	PPSEAWA Conferentie	MYR 3.00	10x30c
Man, Eiland	Feb 12	SG SB 44	Uilen	GBP 4.62	4x20,24,31,36,43,56p,1.20
	Mei 15	SG SB 45	Schepen	a GBP 1.00	2x4,2x21,2x25p
	Mei 15	SG SB 46	Schepen, met discount-stempel	a GBP 1.00	2x4,2x21,2x25p+4p
	Mei 29	SG SB 46	Golf op Man	GBP 4.54	3x21,25;2x43,50p.£1.30
Marshall Eil.	Mei 29	23	Tentoonstelling Pacific 97	USD 4.00	10x40c
Mauritiüs	Sep 22	SG SB 5	150 jaar postzegels	MUR 6.00	10x60c
	Sep 22	SG SB 6	150 jaar postzegels	MUR 40.00	10x4rp
	Sep 22	SG SB 7	150 jaar postzegels	MUR 50.00	10x5rp
	Sep 22	SG SB 8	150 jaar postzegels	MUR 100.00	10x10rp
Micronesia	Mei 29	4	Tentoonstelling Pacific 97	USD ?	?
Namibië	Feb 1	3	5 jaar onafhankelijkheid	NAD (5.00)	10xZWA(nu 50c)
	Feb 1	4	Vlinders	NAD (5.00)	10xZWA(nu 50c)
	Mei 6	5	Wevervogels	a NAD (5.50)	5x50c,5x60c
	Jul 11	6	Wenszegelboekje flora	NAD (5.00)	10xZWA(nu 50c)
	Jul 11	7	Wenszegelboekje parelhoen	NAD 7.00	6x50c,4x\$1
	Nov 5	8	Postkaartentarief	NAD 12.00	10x\$1.20
	Nov 5	9	Standaardpost	NAD (5.00)	10xZWA(50c)
	Nov 5	10	Speciaal boekje	NAD 8.00	5x60c,5x\$1
Nederland	Jan ?	De Rooy 43d2	A Koningin Beatrix herdruk	NLG 4.00	5x80c
Ned. Antillen	Apr 16	de Rooy 7	Wenszegelboekje	ANG 9.35	2x40:3x75:100;2x110;225c
Nieuw-Caledon.	Nov ?	Yvert 9	Kunst	XPF 1380	?
Nieuw-Zeeland	Mrt 19	SG SB 85	Z Gekke brievenbussen	NZD 4.00	10x40c
	Mrt 19	SG SB 86	Z Wijn en wijngaarden	NZD 13.40	2x40,80,1.1.20,1.50,1.80
	Sep 3	SG SB 87	Z Kerstmis	NZD 4.00	10x40c
	Oct 1	SG SB 88	Z 'kruipend ongedierte'	NZD 4.00	10x40v
Noorwegen	Jan 2	WBC/NK H95	Natuur: insecten	c NOK 29.60	8x370o
	Feb 20	-	Trondheim lokaal boekje, WK Ski	NOK 37.00	10x370o
	Feb 20	-	Trondheim lokaal boekje, WK Ski	NOK 50.00	10x500o
	Apr 16	WBC/NK H96	Norwex tentoonstelling III	c NOK 19.60	8x370o
	Apr 16	WBC/NK H97	Toerisme	c NOK 34.40	8x430o

POSTZEGELBOEKJES 1997

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
	Apr 16	WBC/NK H98	Toerisme	c NOK 40	8x500o
	Apr 16	WBV/NK H99	Toerisme	c NOK 48	8x600o
	Apr 16	-	Østfold lokaal boekje, bloem	b NOK 29.60	8x370o
	Apr 16	-	Finnmark lokaal boekje, koninkl.paar	NOK 37	10x370o
	Jun 6	-	Trondheim lokaal boekje, 1000 jaar	NOK 37	10x370o
	Jun 6	-	Trondheim lokaal boekje, 1000 jaar	NOK 120	10x1200o
	Jul 3	-	Stavern lokaal, koninkl.paar (+5.40 kr)	NOK 29.60	8x370o
	Nov 26	WBC/NK 100	Z Kerstmis	c NOK 29.60	8x370o
Norfolk Eil.	Jan 22	SG SB 8	Zegel en wapen	AUD 2.00	40x5c
Oostenrijk	Sep 1	WBC ?	A Enclave met spec tarieven AUS 14.00 =	DEM 2.00	?
Polen	Jan 14	97: 1, WBC 14	Z Valentijnsdag wenzegels	PLN (3.80)	4xΛ(40).B(55)g
	Jan ?	97: 2, WBC 15	A Zodiac blauw, exp. Warschau	PLN 1.00	2x5.1x10.2x40g
	Jan ?	97: 3, WBC 16	A Zodiac groen, exp. Warschau	PLN 1.00	2x5.2x20.1x50g
	Jan ?	97: 4, WBC 17	A Zodiac rose, exp. Warschau	PLN 2.00	2x5.2x40.2x55g
	Jan ?	97: 5, WBC 18	A Zodiac geel, exp. Warschau	PLN 2.00	5x40g
	Feb 14	97: 6, WBC 19	A Zodiac, experiment Lodz	PLN 2.40	8x30g
	Mrt ?	97: 7, WBC 20	A Zodiac, experiment Lodz	PLN 2.50	5x50g
	Apr 26	97: 8, WBC 21	Erf	PLN 2.40	4x60g
	Mei 6	97: 9, WBC 22	Eucharistiecongres Breslau	PLN 2.00	4x50g
Polynesië (Fr)	Jan 6	Y vert 2b	Herdruk 'Reine Pomare'	XPF (550)	10xZWA(55f)
	Jun 25	Y vert 3	Plaatjes van Tahiti 'Le Tourisme'	XPF 2.040	24x85f
Portugal	Feb 20	WBC 54 (76)	Anit-drugs campagne	PTE 400	5x80e
	Mrt 12	WBC 55 (77)	Beroepen uit de 19e eeuw	PTE 490	10x49e
	Mrt 12	WBC 56 (78)	Beroepen uit de 19e eeuw	PTE 800	10x80e
	Jun 9	WBC 57 (79)	Leefproject	PTE 400	5x80e
Singapore	Mrt 19	SG SB 29	Z Transport op het land: rickshaw	SGD (2.20)	10xZWA(22c)
	Mei 14	SG SB 30/31	Z Vriendschapszegels, 2 boekjes	SGD (2.20)	10xXWA(22c)
	Sep 13	SG SB 32	Z Milieu-bescherming	SGD (2.20)	10xZWA(22c)
	Oct ?	SG SB 33	Z Bloemen	SGD ?	?
Slovenië	Nov 18	7	Kerstmis	SIT ?	?
Slowakije	Feb 3	17	Pasen	SKK 30	10x3sk
	Jun 26	18	Triënnale naïeve kunst	SKK 30	10x3sk
	Aug 5	19	Biënnale Kinderboekillustraties Bratislava	SKK 30	10x3sk
	Aug 5	20	Molens	SKK 40	10x4sk
Taiwan	Dec	22	Nieuwjaar	TWD 42.00	?
Thailand	Jan 1	WBC 261	100 j Mahavajiravudh school	THB 10	5x2 bath
	Jan 11	WBC 262/63	Dag van het Kind 1997	THB 10	5x2 bath
	Feb 25	WBC 264	20 jaar Instelling v communicatie	THB 10	5x2 bath
	Feb 25	WBC 265	Standbeeld prins Bhunarangsi	THB 10	5x2 bath
	Mrt 26	WBC 266/67	Chulalongkorn University	THB 10	5x2 bath
	Apr 1	WBC 268	Spaarbank	THB 10	5x2 bath
	Apr 13	WBC 269	Songkran dag (nieuwjaar) 1997	THB 10	5x2 baht
	Jun 9	WBC 270	Medicijnen faculteit	THB 10	5x2 baht
	Jun 11	WBC 271	Nationale Telecom	THB 10	5x2 baht
	Jul 3	WBC 272	Relatie Thailand-Rusland	THB 10	5x2 baht
	Aug 2	WBC 273	Postzegeltonoonstelling	THB 10	5x2 baht
	Aug 4	WBC 274	Nat Dag van de Communicatie (Internet)	THB 10	5x2 baht
	Aug 8	WBC 275/76	ASEAN, 30e verjaardag	THB 10	5x2 baht
	Aug 28	WBC 277	Dinosaurussen	THB 10	5x2 baht
	Sep 12	WBC 278	Bezoek koning aan Zwitserland (1897)	THB 10	5x2 baht
	Okt 10	WBC 279/80	Thailand-Singapore (schelpdieren)	THB 10	5x2 baht
	Nov 10	WBC 281	Behoud energie	THB 10	5x2 baht
Tsjechië	Mrt 12	39	Pasen	CZK 15	5x3k
	Mrt 12	40	Beschermde flora	CZK 18	5x3.60k
	Mrt 12	41	Beschermde flora	CZK 20	5x4k
	Mrt 12	42	Beschermde flora	CZK 25	5x5k

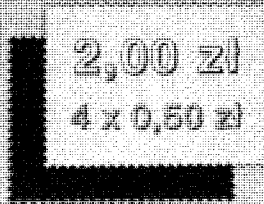
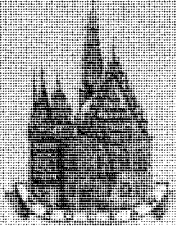
Abonament to dogodna forma kompletowania zbiorów.

W ramach abonamentu można zamówić:

- polskie znaczki niestemplowane i stemplowane,
- koperty FDC,
- karty / koperty z wydrukowanym znaczkiem,
- znaczki okolicznościowe.

Zapisy przyjmują wszystkie urzędy pocztowe.

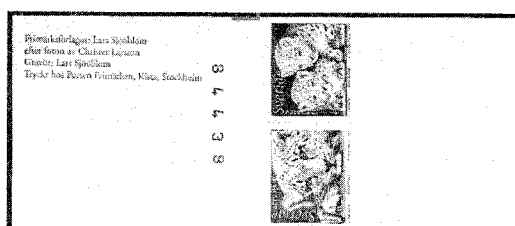
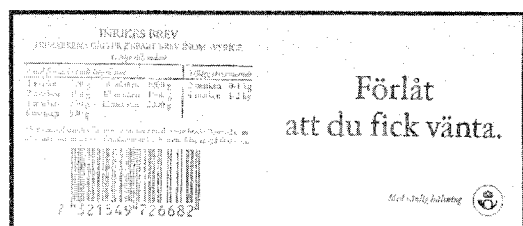

POCZTA POLSKA

POSTZEGELBOEKJES 1997

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
	Mrt 12	43	Beschermde flora	CZK 40	5x8k
	Mrt 26	44	Wenszegels	CZK 20	5x4k
	Okt 8	45	Historische dienstauto's	CZK 20	5x4k
	Okt 8	46	Historische dienstauto's	CZK 23	5x4.60k
	Okt 8	47	Historische dienstauto's	CZK 40	5x8k
Vatikaanstad	Mrt 20	6	Pauselijke voertuigen	ITL 6.600	4x100,300,500,750
Ver. Naties	Nov 9	4/6	Krijgslieden in terracotta	?	?
Ver.Staten	Jan 24	Scott BK 227A	Z Vlag boven bordes 1997	USD 4.80	15x32c
	Jan 24	Scott BK 228A	Z Vlag boven bordes 1997	USD 9.60	30x32c
	Jan 28	Scott zegelnr 3121	ZM Davis, pergamijn zakje	USD 4.80	15x32c
	Feb 1	Scott BK 259	Z Vrijheidsbeeld	USD 4.80	15x32c
	Feb 1	Scott BK 260	Z Vrijheidsbeeld	USD 9.60	30x32c
	Feb 1	Scott pane 3122a	Z Vrijheidsbeeld	USD 6.40	20x32c
	Feb 4	Scott pane 3123a	Z Zwanen	USD 6.40	20x32c
	Feb 4	Scott pane 3124a	Z Zwanen	USD 11.00	20x55c
	Feb 18	Scott zegelnr 3125	ZM Kinderen helpen leren, pergamijn zakje	USD 4.80	15x32c
	Mrt 3	Scott BK 261	Z Merian botanische plaatjes	USD 4.80	15x32c
	Mrt 3	Scott pane 3127a	Z Merian botanische plaatjes	USD 6.40	20x32c
	Mei 22	Scott BK 262	Z Bugs Bunny, normaal, ingesneden	USD 3.20	10x32c
	Mei 22	Scott BK 263	Z Bugs Bunny, voor verzamelaars	USD 3.20	10x32c
	Mei 22	-	Postkaartenboekje Bugs Bunny: \$5.95		
	Jul 28	Scott BK ?	M Antieke Amerikaanse poppen	USD 4.80	15x32c
	Jul 31	Scott BK ?	M Humphrey Bogart	USD 4.80	15x32c
	Oct 1	Scott BK ?	M Monsters uit de filmwereld	USD 4.80	15x32c
	Oct 30	Scott pane	Z Madonna en het Kind	USD 6.40	20x32c
	Oct 30	Scott BK	Z Amerikaanse hulst	USD 4.80	15x32c
	Oct 30	Scott BK	Z Amerikaanse hulst	USD 9.60	30x32c
	Oct 30	Scott pane	Z Amerikaanse hulst	USD 6.40	20x32c
	Oct ?	Scott BK	M Kwanzaa	USD 4.80	15x32c
Ijsland	Apr 15	Facit H 36	Postvliegtuigen (+ 140)	ISK 420	8x35kr
	Mei 13	Facit H 37	Europa	ISK 450	10x45kr
	Mei 13	Facit H 38	Europa	ISK 650	10x65kr
	Nov 5	Facit H 39	Kerstmis	ISK 350	10x35kr
Zuid-Afrika	Jan ?	WBC 34, SG SB 35	Wilde dieren (Big 5), smal formaat	ZAR (5)	5xZWA(100c)
	Mrt 22	WBC 35, SG SB 36	Verantwoord watergebruik (2 perf.var)	ZAR (7)	10xZWA(70c)
	Jul ?	WBC 34a, SG SB 35a	Wilde dieren, met hanglabel	ZAR (10)	5xZWA(200c)
	Jul 27?	WBC 36, SG SB 37	Wilde dieren, Thulamela-labels	ZAR (10)	5xZWA(200c)
Zweden	Jan 2	Facit H478	Zweedse huizen, III	a SEK 38.50	10x385 ö
	Jan 2	Facit H479	Valentijnsdag	a SEK 23.10	6x385 ö
	Feb 28	Facit H480	Wilde dieren (sneeuwluipaard)	a SEK (30)	6xZWA(500 ö)
	Feb 28	Facit H481	Gelukkig Pasen	a SEK (30)	6xZWA(500 ö)
	Mei 9	Facit H482	Europa: sagen en legenden	a SEK 42	6x700 ö
	Mei 9	Facit H483	Tuinbloemen	a SEK 50	10x500 ö
	Mei 9?	Facit H480a	'Sorry voor het wachten'	a SEK (10.00)	2xZWA(500ö)
	Jul 15	Facit HTU 10	Toeristportoboekje, hotels, 0101	SEK (40.00)	12xZWA(67pts)
	Jul 15	Facit HTU 11	Toeristportoboekje, kaarten, 0201	SEK (40.00)	12xZWA(67pts)
	Aug 21	Facit H484	Wenszegelboekje: elk	a SEK (30)	10xZWA(500 ö)
	Aug 21	Facit H485	Antiekmuseum	a SEK 32.00	4x800 ö
	Oct 4	Facit H486	Dag van de Postzegel: old-timers	a SEK ?	?
	Nov 6	Facit H487	Kerstmis	a SEK 45.00	10x45ö
	Nov 6	Facit H488	Kerstmis	a SEK 60.00	10x60ö
	Nov 13	Facit H489	Nobelprijswinnaars	a SEK ?	?
Zwitserland	Mei 13	Michel 0-108	Pro Patria (+ 80 Rp kosten)	CHF 13.80	10x90+40Rp
	Nov 20	Michel 0-109	Pro Juventute: dieren in en bij het water	CHF 11.50	10x70+35Rp

POSTZEGELBOEKJES 1998

LAND	DATUM	KATALOGUSNR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
GROENLAND	Aug 20	Facit H 7	Scandinavia: zeilen	DKK 37.00	?
	Nov 12	Facit H 8	Kerstboekje	DKK 55.25	?
JERSEY	Apr 2	SG SB 56	Transport: bussen	?	?
NEDERLAND	FEB 17	De Rooy 50	Vier jaargetijden	NLG 3.20	4x80c

NEDERLAND

Na vier jaar weer een nieuw boekje!

Boekje 50 verschijnt op 17 februari!

Sommigen gaven de moed al op. Anderen stortten zich op de buitenlandse boekjes. Maar er is goed nieuws voor de verzamelaar van Nederlandse postzegelboekjes: op 17 februari 1998 verschijnt na bijna vier jaar weer een boekje. Het kon ook haast niet uitblijven nu één van de modernste boekjesmachines ter wereld in Nederland te vinden is. Steeds meer landen laten bij 'Joh. Enschedé Security Printers Stamps B.V.' te Haarlem hun boekjes vervaardigen.

Het wordt een speciaal boekje met vier postzegels van 80 cent gewijd aan de vier jaargetijden en gebaseerd op de thema's fruit en landschappen. Het is het enige boekje dat PTT Post voor het komend jaar - temidden van meerdere vermaledijde velletjes van tien stuks - op stapel heeft staan.

■ Walter de Rooy, 24.10.1997

PTT Frankeermachines Nederland

S.J. Delfos, Utrecht
Telefoon (030) 293 26 85

■ Loketfrankeermachines.

Eind oktober belt de heer Bertens mij op om te vragen of ik al weet van de nieuwe frankeermachines die in gebruik gaan worden genomen. Ik wist van niets. Hij stuurt mij een kopie van de "FORMULE-NIEUWS-BRIEF" die hij op de kop heeft weten te tikken. Dit "blaadje" is "uitsluitend bedoeld voor intern gebruik" maar ja als niemand van PTT ons informeert dan moeten we zelf onze ogen goed de kost geven! Onderstaand bericht is voor ons interessant:

BALIEFRANKEERMACHINES

Aan een aantal stand-alone zelfservice-vestigingen worden baliefrankeermachines ter beschikking gesteld, zodat daar de klanten nog beter kunnen worden bediend. Het betreft Amersfoort-Plotterweg, Baarn, Groningen, Moerdijk, Houten, Naarden en Utrecht-Atoomweg. De machines zijn inmiddels besteld en zullen op korte termijn worden geleverd.

Voor de zelfservice-vestigingen Hilversum-Kerkbrink en Schiedam wordt op een later tijdstip bepaald of de aanschaf van een baliefrankeermachine zinvol zou kunnen zijn.

Bij PTT Zakelijke Markt heten de loketfrankeermachines nu dus baliefrankeermachines, om welke machines het gaat kon ik nog niet achterhalen ("in vergadering, zal terugbellen", u kent dat wel). Gaat het om Francotyp-Postalia machines, zoals in Harderwijk, of gaat het om Frama Electronic F-100 machines, zoals in Huizen en Hilversum-Ie Loswal (maken ook deel uit van de 'pilot'-kantoren). Houdt u het ook in de gaten!

■ Simon J.Delfos, 02.11.1997

■ Nieuwe rolzegels.

◦ Kenmerken van de zelfklevende rolzegels (zakenzegels) in de tweede uitvoering (ongenummerd)

Volgens een mededeling van de heer C.J.E.Janssen van PTT Post Filatelie is het verschil tussen de genummerde en de ongenummerde zegels geen verschil in druk zoals ik dacht, maar een verschil in de manier van verdere verwerking. Enschedé Security Printing heeft de rol gelukkig kunnen nummeren, de andere firma niet. Er zouden slechts geringe verschillen in druk te verwachten zijn (zie onder).

Afb. 1: gedecentreerde perforatie

Doosje. De 100 zegels van 80 cent zitten los in het doosje; de bodem is dicht geplakt.

De zegels van 160 cent zitten ook los in het doosje, maar de bodem is min of meer dichtgevouwen, evenals de doosjes met zegels in de eerste uitvoering met genummerde zegels. De kleuren van de doosjes van de eerste en de tweede uitvoering verschillen een beetje.

Eindstrepen. Om aan te geven dat de in gebruik zijnde rol bijna op is zijn de circa tien laatste stroken aan de achterzijde voorzien van één of twee rode strepen. Soms zitten de strepen ook aan het begin van de rol. Blijkbaar worden de rode strepen gezet vóórdat de baan in stukken van 100 stuks wordt gesneden.

Versnijdingen. Zoals reeds in het vorige Bulletin is vermeld op pag. 30-31 is bij de genummerde zegel van 160 cent een versnijding waargenomen waardoor de rol begon met 010, 005, 100, 95, enz. Er is onder andere door de heer Boll melding gemaakt van een versnijding, beginnend met nummer 020 (.....100, 095.....) en een versnijding bij de zegel van 80 cent, beginnend met zegel 9 (....005, 100, 95, enz.). de heer Boll had de zegels ontvangen van PTT Post Filatelie.(waar men gewone doosjes met zegels heeft....!)

Papierverschil. In het vorige Bulletin werd reeds gewag gemaakt van kleine verschillen in luminescentie bij de zelfklevende rolzegels. De heer Struijs ontdekte op een briefstukje een zelfklevende zegel van 80 cent de onder UV-licht behoorlijk **oplichtte**, dit in tegenstelling tot zijn andere zegels die niet oplichtten. Het lijkt er op dat er twee papersoorten zijn gebruikt. Wie heeft een aantal rollen voor de vereniging?

Decentrale perforatie. De heer Struijs en ondergetekende vonden op een poststuk een zegel van 80 cent waarvan de schijnperforatie circa 1 mm is verschoven (ofwel de "stansing"), waardoor het cijfer '80' de rand van de zegel raakt (afbeelding 1). Ook zie ik verschuivingen van de horizontale luminescerende balk.

◦ Rouwzegel; nieuwe bijzondere rolzegel.

PTT Post geeft op 2 januari 1998 een *rouwzegel* uit. Hiermee "wil PTT Post de rouwkaarten dié speciale aandacht geven die bij deze post met een speciale gevoelswaarde past"(Persbericht). De postzegels worden ook als 1000-rollen uitgegeven waarvan iedere vijfde zegel is genummerd (met dank aan de heer C.J.E.Janssen). Het doet me genoegen dat er weer een 'gewone' bijzondere rolzegel zal verschijnen.

◦ Priority-postzegels, ook op rol.

PTT Post geeft op 2 januari 1998, ter introductie van de nieuwe services *Priority* en *Standard*, voor verzending van *internationale* brieven en pakketten twee nieuwe **zelfklevende** zegels uit en wel van f 1,00 en f 1,60. De zegels zijn te koop in een velletje van 5 stuks met 5 Priority-stickers en zijn zoals gezegd zelfklevend. Deze zegels zijn ook op rol verkrijgbaar! (Persbericht Ptt Post P 089).

■ Nieuwtjesdienst 4.

◦ Voorgaande leveringen.

Inmiddels zijn de in het vorige Bulletin aangekondigde zegels ten dele uitgeleverd, door Simon Delfos. Het betreft de afleveringsnummers 97-2 en 97-3 (zelfklevende rolzegels zonder rugnummer) en 97d (Beatrix, 80 cent; h = circa 2,9 mm; papier behoorlijk wit oplichtend onder UV-licht; witte gom met vlekjes, ook onder UV-licht geheel gevlekt; met dank aan de heer Struijs (Harrison-gom' hetgeen is bevestigd door de specialist H.A.Tielman)

Er zijn van de zelfklevende zegels nog enkele begin- en eindstrippen, alsmede doosjes beschikbaar (zie het vorige Bulletin).

◦ Nieuwe leveringen.

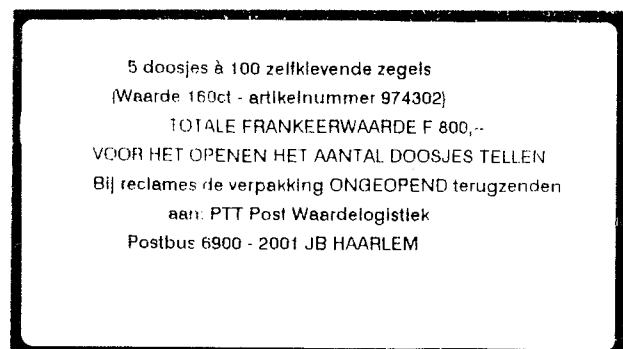
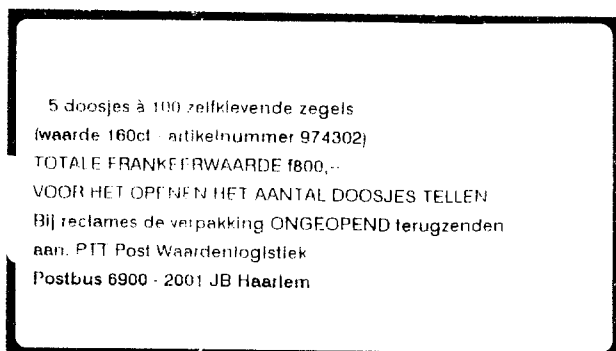
Omstreeks februari 1998 worden in het gewone abonnement uitgeleverd de bovengenoemde rouwzegel en de zegels voor verzending van Priority- en Standard-post naar het buitenland. In het variantenabonnement wordt uitgeleverd een Beatrix-zegel van 80 cent van de 10000-rol met afwijkende gom en rugnummerhoogte; met dank aan de heer Porthoine.(Harrison?-gom).

■ Allerlei rolzegelnieuws.

◦ Verpakkingsetiketten van zelfklevende rolzegels (zakenzegels).

Hoewel er weinig materiaal is lijkt het er op dat er bij de verpakking in doorzichtige folie van vijf doosjes in doorzichtige zelfklevende rolzegels van de druk met rugnummers, twee soorten etiketten zijn gebruikt. Van de druk zonder rugnummers, is tot nog toe één soort etiket bekend. De kenmerken zijn zoals hieronder is aangegeven.

Met rugnr rol genummerd	rol dichtgeplakt	Met rugnr rol genummerd	rol los in doos	Zonder rugnr rol ongenummerd	rol los in doos
Etiket vastgeplakt		Etiket vastgeplakt		Etiket los in verpakking	
Afgeronde hoeken		Afgeronde hoeken		Scherpe hoeken	
Regels 2 t/m 7 uitgelijnd		Regels gecentreerd		Regels 1 t/m 8 uitgelijnd	
Haarlem		HAARLEM		Haarlem	
Waardenlogistiek		Waardelogistiek		Waardenlogistiek	
f 400,- (80 cent); afb.Bull.94		? (80 cent)		F400,- (80 cent);afb.4.	
f 800,- (160 cent); afb.2.		F 800,- (160 cent); afb.3.		? (160cent)	

Afb.2: Verpakkingsetiket 160 ct, genummerd. Afb.3: Verpakkingsetiket 160 ct, genummerd, los in doosje.

5 doosjes à 100 zelfklevende zegels
 (waarde 80 ct – artikelnummer 974301)
 TOTALE FRANKEERWAARDE F 400, --
 VOOR HET OPENEN HET AANTAL DOOSJES TELLEN
 Bij reclames de verpakking ONGEOPEND terugzenden
 aan: PTT Post Waardenlogistiek
 Postbus 6900 – 2001 JB Haarlem

Afbeelding 4: Verpakkingsetiket 80 ct, ongenummerd.

■ Bedrijfs-rolzegels op poststukken.

◦ Nieuwe machinale plakkers.

Er zijn de afgelopen zes maanden 2 nieuwe namen bekend geworden van "firma's" die hun 'personal mail' machinaal laten frankeren met rolzegels en machinaal laten voorzien van een afzenderstempel "PttPost".

- 1. ECI te Vianen (boeken, CD's etc.); met dank aan de heer Klein.
- 2. PWZ-verzekeringen, postbus 16 te Purmerend: Purmerland-Wormer-Zaanstad; (met dank aan de heer de Ruiter)
- (3. Lips/Chub Lips Safes te ?; deze envelop lijkt afkomstig te zijn van Reader's Digest; wie heeft een onbeschadigde envelop, het liefst met inhoud?)

Afb. 5: Logo van PWZ-verzekeringen.

◦ Overzichtstabel van poststukken gefrankeerd met bedrijfs-rolzegels:

Afzender	Zegel(s) + stand	Nr + soort	Stempel + afmeting	Ontv/retour- datum	Kleur env + afmeting	Bijzonderheden envelop	Opmerkingen
ECI Vianen	Bea,160 N	02660A R7c;h2,8	PTT POST 26½;blk5,	2e helft 1996	wit 21½x16½	adres achterop	1 venster Bos; Klein
Internat. Stg AlzheimerOnd.	Bea,80 N	?	PTT POST 29;balk2,9	28 mei 1997	rose,+rd+z 23x16	wit logo "Uitnodiging"	De Hartsvriendn kring; Bos
Legio Lease/Aegon	Bea,160 N	?	PTT POST 26½;blk5,6	"26 juni 1997"	cham,+bl+ grn;23x16½	logo; "Deadline 20 JULI"	1v;f 55.462,80 Bos
id	Bea,160 N	0200A R7c;h2,4	PTT POST 25;balk7,0	"29septem- ber 1994"; ¹⁷⁾	knalgeel 23x16	logo Legio Lease gr+zw+wt	1v; aanv.Bull84, R338;Bos;Klein
id	Bea,160 N	?	PTT POST 26½;blk5,6	ca. juni 1997	gl,+grn+bl 23x14½	id;"tot 20 juli 19- 97: Click-Leasen	1 venster Bos; Struijs
Neckermann Terneuzen	Cr,70	?	PTT POST 27; balk 6	3 juli 1996		ansichtkaart	Struijs
PWZ Ver- zekeringen	Bea,160 N	?	PTT POST 29;blk2,6	"29 mei 1997"	wit,+bl 23x16	PWZ.06/22200 W 02 97; 1v	Nieuw:nu ook l.zorg verz;Bos
Reader's Digest	Bea,80 N	05570A R7c;h2,6	PTT POST 31½;blk3,7	ca.2e helft 1996	wit 22½x11	01063002- PWC/OE/N	1 venster Bos; Struijs
id	Bea,80 4x1; N	09810A R7c;h2,5	PTT POST 24½;blk6,7	8 oktober 1997	rd,+wt+gn 20x27	01069009- 3EE 242 018	1v;"voor 17 okt Bos; J.B.
id	Bea,80 L	?	ptt post 27	begin 1996; ⁶⁾	wit 19x11	01798002-VE/ /ASM/TST/N	2v;kans 1op 3 Bos
id	Bea,80 2x1; N	?	PTT POST 26;balk5,6	"mei 1997"	or+wt+zw 26½x13	03145041- 3 EE 355 1 77	1 venster Bos

◦ Overzichtstabel van poststukken gefrankeerd met bedrijfs-rolzegels (vervolg)

Afzender	Zegel(s) + stand	Nr. + soort	Stempel+ diameter	Ontv/ret- datum	Kleur + afmeting	Bijz. envelop	Opmerkingen
Reader's Digest	Bea,80 N	?	ptt post ca.27	ca. zomer 1996	grngrs,+grn 22½x11	4793003- ASM/VE/AN	"Arthur Nuttng "Struijs; Bos
id	Bea,80 1x2; L	?	ptt post 27	26 maart 1997	glbrn,+bl 29x22	05514924- 3 EE ND 20 47	2 vensters Bos
id	Bea,80 N	02965A R7c;h2,5	PTT POST 26½;blk5,6	19 augustus 19 97	lbl,+bl+rd 23x12	0577x004- ³⁾ 3 EE TE A D7	1 venster; Bos
id	Bea,80 1x3; N	?	PTT POST 24½;blk6,7	26 maart 1997	wt+grn+zw +gl;27x17	06299005- 3 EE WC2 057	1 gr.v; 41e Pr.fn Bos; Markus
id	Bea,80 N	?	PTT POST 24½;blk6,7	21 januari 1997	wt,+zw+rd +bl; 23x11	08782006- 3 EE KMD A 27	1v; "Jan.1997" 41e Pr.festn; Bos
id	Bea,80 L	04640A R7c;h2,5	ptt post 27	"3 oktober 1997"	brngl,+bl 22½x11	09765004- 3 EE SFK A N7	1v;"Financl.Dir. Bos
id	Bea,80 N	07285A R7c;h2,5	ptt post 27?	17 juni 1997 ¹⁾	gl,+zw.fig 16½x21½	09774004- 3 EE BOK A 87	1 v; logo adelaar Bos
id	Bea,80 N	?	PTT POST 24½;blk6,9	eerste helft 1997	wt,+zw+bl 19½x11	09784002- 3 VE DIS B 27	"Lips";Chubb Lips Safes"; Bos
id	Bea,80 L	?	ptt post 27	22 april 1997	wit,+zw 22½x11½	09805002- 3 EE LIN A 77	1v; Bur. Dir.; Nr 8317; Bos
id	Bea,80 N	?	PTT POST 24½;blk6,7	"29-04- 1997"	wt,+rd+zw 20½x11½	10300002- 3 EE MEI 0 77	ontv.2/5;video -aanb.; Bos
id	Bea,80 L	?	ptt post ca.27	8 april 1997	wit,+bl 22½x12	10790004- 3 EE VMU A 67	1v; 41e Prijz.fn Bos
id	Bea,80 L	?	ptt post 27	"2 augustus 1997"; ⁵⁾	wit 19x11	13474011- 3EECATA77	1v; grote "F" Bos
Stichtng Doen/ Postcode Lot.	Bea,80	0395A R7c(4)	PTT POST 30;balk4	eind? 1996	wit	1 venster	Struijs
StIntKinderhlp Hoofddorp	Bea,80 N	?	PTT POST 26½;balk5,6	28 oktober 1996	wt,+zw+br 22,4x10,8	br. logo middenin voorop;adr eronder	1v;"Stichting" Bos
StIntKinderhlp Ter Heide	Bea,160 N	04765A R7c;h2,6	PTT POST 26½;blk5,6	19 augustus 1997	br,+zw+rd 23x16	"Hoe Angelica... moeder verloor..."	1 venster Bos
St Selectieve Postreclame	Bea,80 1x3; N	?	PTT POST 24½;blk6,6	"11 augustus 1997"	wt,+zw+bl 22½x32½	12825109- SSP/VE/A4	logo; enquête Bos
Zending zonder Grenz.;Almere	Bea,80 N	05575A R7c;h2,9	PTT POST 30½;blk3,6	okt 1996; ¹⁾	chamois 23x16	vet stempel adres achterop	1 venster;aanv. Bull.93; Bos
Zilv.Kruis,PB 31400,Noordw	Bea,160 N	03685A R5c;h2,5	PTT POST 26½;blk5,6	eind1996/ jan.1997	rosebr,+bl+ 23x11½	Verzorg vandaag ...voor straks	1v; Bos Struijs 07275A
id	Bea,160 N	?	PTT POST 26;balk5,5	ca. maart 1997	rose,+br+bl 23x11½	Reageer vóór 30 april...geld terug!	1v; blauw logo Bos
Zilveren Kruis ZorgvRijnmnd	Bea,160 N	?	PTT POST 25;balk6,7	eerste helft 1997	l.blauw,+bl 23x11½	Betreft: Belangr. aanv.zorgverzek.	1 v; blauw logo Struijs; Bos
Zuster Michaela	Bea,80,hnd Bea,80,N	? ?	PTT POST ⁴⁾ 29½;blk3,8;K	4 oktober 1996	wit,+zw 23x11½	adres voor op envelop	mach.st. vet en K; Bos

¹⁾ Datum van analoge envelop. ²⁾ ³⁾ In het nummer van de envelop is een cijfer vergeten; verder wordt er een grote oranje envelop aangekondigd. ⁴⁾ Handstempel ook PTT POST: 29 cm, balk 3,7 mm, doch scherpe dunne letters van 2,4 mm. ⁵⁾ Ontvangen 25 aug!. ⁶⁾ <"16 juli 1996". ⁷⁾ Dergelijke envelop van "26 mei 1994" met stempeldiameter van 27 mm en een balk van 5,8 mm.

■ H.J.T.Bos, 15.10.1997

Het gehele drukprocédé bij de vervaardiging van rolzegels is in **drie hoofdfasen** uit te splitsen.

Fase 1: drukken + perforeren + “schonen”.

Fase 2: controleren + repareren (aanbrengen van lassen).

Fase 3: aanbrengen van rugummers + versnijden tot rollen.

In elk van deze drie fasen kunnen *fouten* worden gemaakt. In de productie tot –globaal– het jaar 1980 hebben we te maken gehad met *twee elementaire fouten*:

Fout 1.

De eerste elementaire fout trad al vrij vlug op bij de productie van de genummerde rolzegels, namelijk in augustus en september 1965 voor de zegels “Juliana en profil” (kortweg Jep-zegels) met de catalogusnummers 620R, 627Ra en 628Ra, respectievelijk 18c, 40c en 45 c. De fout die voor deze waarden werd gemaakt was het **kopstaand monteren van de cilinders in fase 1**; het gevolg hiervan was, dat bij de afgifte uit het zegelafgifteapparaat deze zegels kopstaand verschenen (¹); zie Rolzegelcatalogus 1996, pagina's 20 en 25; HJTb). Bij de staande zegelbeelden is deze fout –althans zonder correctie– niet meer gemaakt. Anders ligt het bij de productie van de liggende zegelbeelden, en dan voornamelijk bij de Crouwel-zegels en de Bijzondere Uitgiften van na 1984.

Fout 2.

De tweede elementaire fout trad ook al vrij vlug op, voor het eerst bij de eerste oplage van de 10c Delta-zegel (794Rb; ²), namelijk in juli 1966. Deze fout werd herhaald bij de Europa-zegel van 1969 (925R) en de Juliana Regina-zegel (kortweg JR-zegel) van 2,00 gulden (955Rd; ¹): de oplage van juni 1980. Ook daarna werd deze fout –met enige regelmaat– nog gemaakt. Een opsomming hiervan volgt.

De hier bedoelde fout moet gemaakt zijn in fase 2 van het drukproces: door een vergissing moet deze fase zijn overgeslagen, dat wij zeggen: de **drukbaan** moet bij het aanbrengen van de rugnummers **1x te weinig** zijn **opgerold** met als gevolg dat bij de afgifte de zegels ook “kopstaand” verschenen ^{1,4}. Bij de liggende zegelbeelden 794Rb en 925R werd dit door de D.Z.W. (Directie Zegelwaarden der P.T.T.) en Enschedé niet als ernstig ervaren. Anders lag het bij de kopstaande zegelbeelden van 955Rd ⁵. Dit werd wel degelijk als een ernstige fout aangerekend, mede door de heisa die hierover was ontstaan in filatelisten-kringen. Als in het vervolg een dergelijke situatie dreigde te ontstaan, dan was de remedie daartegen duidelijk: een keer extra –en dan met opzet!– oprollen van de drukbaan zou de situatie dan wel klaren. Waarmee we gekomen zijn bij:

Fout 3.

Bij deze derde elementaire fout hebben we te maken met een **combinatie van fout 1 en fout 2**, achtereenvolgens:

Fout 1: een onjuiste stand van het zegelbeeld, feitelijk onjuist dan wel als onjuist beoordeeld: een fout gemaakt in fase 1 van het drukproces.

Fout 2: het met opzet extra oprollen van de drukbaan om het effect van fout 1 te corrigeren, en wel nog vóórdat de nummering moet worden aangebracht. Het extra oprollen moet hierbij als een “fout” worden aangerekend die plaats vindt in fase 2 van het drukproces. We moeten bij het constateren van fout 3 rekening houden met het feit dat bij de Bijzondere Uitgiften vanaf 1969 als de juiste voorkeursstand wordt beschouwd: een cilinderopmaak van het –liggende– zegelbeeld met de basis aan de linkerzijde. Bij de Crouwel-zegels daarentegen is vanaf het begin sprake van een opmaak van het zegelbeeld met de basis aan de rechterzijde, wat dan vooralsnog als de voorkeursstand voor deze hele emissie wordt beschouwd. De recente gegraveerde Crouwel-zegels blijken evenwel een opmaak te hebben met de basis links! We zullen

derhalve terdege rekening moeten houden met het feit dat bij alle *gegraveerde* Crouwel-drukken de cilinders in fase 1 van het drukproces omgedraaid zullen zijn gemonteerd om een resultaat te bewerkstelligen dat niet afwijkt van de *geëtste* oudere Crouwel-drukken: feitelijk dus gevallen fout 1.

De **coderingen** van deze drie drukgangen⁶⁾ zijn in principe als volgt:

Fout 1: kopstaande codering /A

Fout 2: kopstaande codering /B

Fout 3: normale codering /B

Fout 3 blijkt hierbij een gevaarlijke onderkruiper te zijn tussen de echt normaal uitgevoerde drukken, omdat de "normale" codering in eerste instantie daarbij aansluit.

Bij fout 1 zullen de uitvloeirichting (*ur*) van de inkt en de afgifterichting (*ar*) met elkaar overeenkomen:

ur = *ar*: ...../A-druk.

Bij fout 2 en fout 3 blijken de *ur* en de *ar* tegengesteld aan elkaar te zijn, hetgeen inhoudt,

ur ≠ *ar*: ...../B-druk ; (zie ter oriëntatie Rolzegelcatalogus 1996, pag.20-21).

Hieronder volgt een lijst van alle mij bekende gevallen waarbij bovengenoemde drie elementaire zijn gemaakt; we zullen dan tevens stuiten op foute coderingen in de Rolzegelcatalogus editie 1996. Niet genoemd worden de zes bekende, al eerder opgesomde fouten van producties vóór 1984, te weten van de zegels 620R, 627Ra, 628Ra, 794Rb, 925R en 955Rd.

We nemen de vrijheid om de *catalogus-codering te vereenvoudigen* voor de Arpeco- en andere inkjet-nummers door de overbodige "haakjes" te laten vervallen:

R4(5), R7s(4), en N7c(4A) worden dan respectievelijk R4.5, R7s4 en N7c4A.

■ Beatrix

1238 Ra 70 K2 FW/A normale druk!

R. 70 K2 FW/B fout 3, *ur* ≠ *ar* mogelijk is: oplage 01-05-85 of 07-02-86; bekend met o.a. stempel Mierlo.

Rb 70 L4.5 FW/A normale druk!

R. 70 L4.5 FW/B fout 3, *ur* ≠ *ar* opl. 20-08-86; gegevens modelvel!

1239 Ra 75 K2 FW/A normale druk!

R. 75 K2 FW/B fout 3, *ur* ≠ *ar* opl. 04-06-86 of 25-08-86
bekend met Roosendaal 27.X.86

1240 Rc 90 R5.5 FW/B fout 2, *ur* ≠ *ar* opl. 23-12-87

Vermeldenswaard voor deze zegel is dat de cilinder correct is gemonteerd, maar de *perforeerkam kopstaand* is aangebracht. Het normale perforatietype P1 moet dus als Pk1 worden gecodeerd. Omdat de controlefase blijkt te zijn overgeslagen ontstaat een ...../B-druk, de zegels komen bij afgifte kopstaand van de rol, zodat aan de eerder genoemde *perforatie-codering* een k moet worden toegevoegd: Pk1 wordt dus Pk1k.

Bij mijn weten is dit voor de eerste keer gebeurd: een combinatie van twee fouten. Die elk voor zich zo langzamerhand niet meer tot de allergrootste zeldzaamheden behoren, maar in deze combinatie toch wel- en in letterlijke zin- een zéér uitzonderlijk geval vormen.

■ Crouwel

1109 Rc 10 N7c4A FW/A normale druk! feitelijk een geval van fout 1.

Rd 10 N7c4A FW/B fout 3, *ur* ≠ *ar* opl. 14-02-94; feitelijk een geval van fout 2.

1113 Rb 50 N5.5 FW/B fout 2, *ur* ≠ *ar* opl.27-04-87

1114 Rb 55 L2 FW/B fout 2, *ur* ≠ *ar* opl. onbekend, eventueel deeloplage van 1114 Ra.

1114 Rc	55 N4.5	FW/B	fout 2, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>	opl.20-01-87 en/of! opl.10-11-87, evtl als deeloplage van 1114 Rd (= 55K4.5)
Re	55 N5.5	FW/B	fout 2, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>	opl. 28-04-89 en/of! opl.18-05-89, evtl als deeloplage van 1114 Rf (= 55K5.5)
1115 Rb	60 N4.5	FW/B	fout 2, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>	opl.15-10-86
1116 Rb	65 L2	FW/A!	fout 1, <i>ur</i> = <i>ar</i> !	opl.10-10-86
Rc	65 N4.5	FW/B	fout 2, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>	opl.15-05-86, deeloplage met 1116 Rd (=65K4.5)
1117 Ra	70 N7.4A	FW/A	normale druk!	feitelijk een geval van fout 1.
Rb	70 N7c4A	FW/A	normale druk!	feitelijk een geval van fout 1.
Rc	70 N7c4A	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>	opl. 13-12-93 en 14-02-94; feitelijk een geval van fout 2.

Bijzondere Uitgiften

■ 1985 Toerisme

1322 RO	50 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
R	50 K2	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
1323 R	70 K2	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>

■ 1985 Verzet en Bevrijding

1330 RO	60 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
1331 RO	65 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
1332 RO	70 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>

■ 1985 Amsterdam

1335 RO	50 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
1336 RO	60 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
1337 RO	60 -	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>

■ 1986 Sport, Biljarten en Dammen

1359 Ra	75 K4.5	FW/A!	fout 1, <i>ur</i> = <i>ar</i> !
---------	---------	-------	---------------------------------

Bij de illustraties in de rolzegelcatalogus 1996 zijn de beide pijltjes verkeerd aangegeven; juist is:

bij 1359 Ra pijltje van de *ar* naar L (1e oplage), *ur* ook naar L

bij 1359 Rb pijltje naar R (2e oplage), *ur* ook naar R, codering is goed!

bij 1360 R pijltje naar R, *ur* ook naar R, codering is goed!

■ 1991 Honderd Jaar Philips

1474 R	75 K7.5	FW/B	fout 3, <i>ur</i> ≠ <i>ar</i>
--------	---------	------	-------------------------------

■ 1992 Sevilla

1519 Ra	80 K7.5	FW/A	normale druk!
Rb	80 K7c5	FW/A	normale druk!

Bij de illustratie in de Rolzegelcatalogus 1996 is het pijltje verkeerd aangegeven; juist is: pijltje van de *ar* naar R in plaats van naar Onder! De codering is correct.

Bij de bovenvermelde *RO-varianten* zou je kunnen veronderstellen dat het overslaan van de rugnummering een andere codering zou opleveren, maar in fase 3 hoort ook het versnijden tot aparte rollen, en dat is natuurlijk normaal gebeurd. De fouten bij de *RO-varianten* zijn een combinatie van fouten in fase 1 en 2: foutieve cilinderstand "gecorrigeerd" door 1x extra oprollen, dus fout 3.

Er is nog één geval te melden, waarbij we mogelijk te maken hebben met een foute codering en andermaal bij de -geëtste- Beatrixzegels 75 cent: 1239 Rf.

Conform de Rolzegelcatalogus 1996 hebben we:

1239 Re 75 L4.4 FW/A normale druk! opl. 04-04-89, eerste aflevering deeloplage

1239 Rf 75 R7s4 FW/A normale druk! opl. 04-04-89, latere aflevering deeloplage

Het modelvel vermeldt: 5000z-rollen (met 4 cijfers!) en scheerperforaat P2s. Dit blijkt te kloppen voor 1239 Re, bekend is een Reader's Digest-enveloppe voor het 22e Prijzenfestival, een 3-strip met rugnummer 2765 en met P2s-perforaat.

Als we veronderstellen dat het rugnummertype R7s4 wel eens R4.4 zou kunnen zijn, immers in beide gevallen hebben we te maken met smalle nullen, dan hebben we achtereenvolgens:

1239 Re 75 L4.4 FW/A normale druk! opl. 04-04-89, deeloplage met P2s

1239 Rf 75 R4.4 FW/B fout 2, *ur* ≠ *ar* opl. 04-04-89, deeloplage met P2sk

Een stripeenheid met twee rugnummers moet definitief uitsluitel geven. (zie echter het Commentaar aan het einde van het artikel).

Tot slot het volgende:

Fout 4: afwijkend omklappen van vliesjes.

Bij Crouwel-zegels 1109 Rd (10 cent) en 1117 Rc (70 cent) hebben we in bovenstaande opsomming kunnen constateren dat we te maken hebben met *ur* ≠ *ar*. Deze afwijkingen—gebaseerd op gegevens van de betreffende modelvellen—blijken naadloos te kloppen met de gemelde vondst van de afwijkend omgeklapte vliesjes van het scheerperforaat: zie Bulletin Postumaat, pag.97-94-R.418.

Ik durf het nauwelijks te veronderstellen, maar zou het dan ook niet zo kunnen zijn, dat wij en bloc de *ur* van deze zegels tot dusver verkeerd hebben beoordeeld? Ik moet toegeven, de *ur* is juist bij de gegraveerde zegels bijzonder moeilijk in te schatten, maar de coïncidentie is zo duidelijk, dat van toeval nauwelijks gesproken zal kunnen worden.

Maar toch: mocht desondanks de *ur* van deze zegels het normale patroon hebben gevolgd: basis van het zegelbeeld naar R in combinatie met een *ur* naar Onder en dus in dezelfde richting als de afgifterichting *ar*, en blijken de vliesjes desalniettemin naar Onder te zijn omgeklapt, in dezelfde richting dus als de *ur* en de *ar*, dan hebben we kennelijk te maken met de 4e. elementaire fout!

Voor deze fout zijn twee verklaringen mogelijk, de eerste verklaring zou inhouden dat de scheerperforaat-outillage tegendraads gemonteerd kan worden, en dat geldt dan in het bijzonder de scheercilinder. Het omgekeerd monteren van de pentrommel heeft, zolang we te maken hebben met rechthoekige zegels—en dus bijvoorbeeld geen driehoekige zegels—geen enkel effect op het resultaat. Dit geldt, als tenminste de omgekeerde pentrommel ook goed “geregistreerd” kan worden, d.w.z. kan reageren op de in de randbedrukking aangebrachte besturingstekens.

Pentrommels zijn specifiek voor een bepaalde oplage, de scheercilinder daarentegen behoort min of meer tot de vaste uitrusting van de pers, het omdraaien ervan lijkt me een heel gedoe, nog afgezien van het feit of dat überhaupt mogelijk is en waarom je dat in een bepaald geval zou wensen. Deze verklaring kunnen we dus gevoeglijk terzijde schuiven.

Blijft over: de tweede verklaring en die klinkt al een stuk plausibeler.

Ook deze fout moet plaats gevonden hebben in fase 1 van het drukproces: het aanbrenge van de druk op de papierbaan moet niet direct zijn gevolgd door het aanbrenge van de scheerperforatie, bijvoorbeeld door het tijdelijk afwezig zijn van de pentrommel in verband met een reparatie daaraan. Bij hermontage van de pentrommel is in een aparte drukgang de ongeperforeerde maar wel bedrukte papierbaan alsnog langs de scheeroutillage gevoerd. Omdat Enschedé zo langzamerhand wel weet dat en extra drukgang complicaties veroorzaakt bij het gereede product, is heel zorgvuldig—maar wel na het perforeren!—de papierbaan 1x extra opgerold, in feite dus teruggerold.

Als alle fasen hierna vlekkeloos zijn verlopen, dan is het resultaat conform een normaal verlopen fabricage: de rugnummering klopt, de stand van het zegelbeeld klopt, enz. Alles blijkt dus te kloppen, met maar één uitzondering: het scheerperforaat is kopstaand aangebracht! Wat Enschedé had moeten doen was de bedrukte papierbaan terug te rollen vóórdat het scheerperforaat was aangebracht, geen haan zou dan

hierna hebben kunnen kraaien naar wat er fout was gegaan. Hebben we normaal te maken met het scheerperforaat P2s⁷⁾, dan zouden we deze kopstaande variant kunnen benoemen met P2sk.

Deze afwijkende druk kunnen we ook niet tot een reguliere B/-druk rekenen omdat de *ur* blijkt te kloppen met de afgifterichting *ar* (*ur* = *ar*), we kiezen uiteindelijk voor een .../A'-druk, met als extra vermelding: P2sk, ter verklaring van de toevoeging van het accent-teken aan de basiscodering.

Maar ook deze tweede verklaring is niet anders dan speculatief, hoe plausibel ook. Laat ons derhalve nog maar eens goed kijken naar de *ur* van de betreffende zegels.

Nog de volgende opmerking rest ons, niet om de situatie nog ingewikkelder te maken dan hij al is, maar om de werkelijke gang van zaken minitueus te beschrijven. Als het ingewikkeld wordt dan ligt dat niet aan mij maar aan het onderwerp zelf.

Al eerder hadden we geconstateerd dat alle “normale” drukken van de *gegraveerde* Crouwel-zegels verkapte gevallen van fout 1 zijn: de cilinders worden in fase 1 van het drukproces met opzet zodanig gemonteerd dat bij het gereede product een situatie ontstaat die niet afwijkt van de oudere geëtste Crouwel-drukken. In de gevallen hierboven beschreven voor de 10 c en 70 c, respectievelijk 1109 Rd en 1117 Rc, blijken de cilinders wel “goed” te zijn gemonteerd, dat wil zeggen met de basis van het zegelbeeld links, dus conform de feitelijke opmaak. Bij controle in fase 2 bleek dan ook dat dit een situatie zou opleveren die af zou wijken van de voorkeursstand van de hele Crouwel-productie, de basis van het zegelbeeld dus rechts. Om dit te corrigeren werd met opzet de papierbaan alsnog 1x extra opgerold.

In dit licht bezien hebben we in wezen niet te maken met een geval van fout-3, maar met een variant van een geval van fout 2: een goede cilinderstand – maar achteraf als ongewenst beoordeeld – gevolgd door een met opzet gemaakte fout in fase 2: 1x extra oprollen! Bij een normaal geval van fout 2 hebben we te maken met het feit dat door een vergissing 1x te weinig wordt opgerold. 1x te weinig oprollen of 1x te veel komt in werkelijkheid op hetzelfde neer, althans wat het resultaat betreft. Maar hier komt een ernstige tekortkoming van de door de Rolzegelcatalogus 1996 gebezigde *minimale* coderingsmethodiekaan het licht: de verkapte gevallen van fout 2 betreffende 1109 Rd en 1117 Rc vertonen zich als gevallen van fout 3, de verkapte gevallen van fout 1 bij de overige *gegraveerde* Crouwel-zegels vertonen zich als normaal lijkende drukken!

Het lijkt mij goed om hier op voorhand te wijzen op de *-maximale-* coderingsmethodiek die deze overwegingen feilloos in een adequate codering blijkt te kunnen vastleggen. Maar dat is voor een volgende bijdrage.

Bij het schrijven van het bovenstaande heb ik gretig gebruik kunnen maken van de oplage-gegevens, mij verschaft door onze onvolprezen Bakhuizen van den Brink.

■ H.A.Tielman, 21.04.1997 / 22.07.1997

Commentaar naar aanleiding van de beschrijving van de zegel 1239 Rf (Beatrix, 75 R7s4)

Bij het starten van het gebruik van de Arpeco-machine in augustus 1989 om efficiënter rolzegels te kunnen nummeren is men onder andere begonnen met het nummeren van Crouwel-zegels van 65cent⁸⁾. Hoewel het eerst Beatrix-zegels van 75 cent opdoken van de Arpeco-machine met de nummering R7(4), met brede nullen⁸⁾, (toen door mij voorlopig R6 genoemd, met een cijferafstand *d* tussen de cijfermiddens van circa 2,70 mm). Dit was veel meer dan de gemeten afstand bij de nummers van de oude inktjet-machine van circa 2,55 mm. Kort daarna kregen we in de gaten dat het hier karakteristieke 16-punts brede nullen betrof. De nummerrichting bleek R (naar Rechts oplopende nummering) te zijn, terwijl de nummerrichting van de vorige inktjet-machine steeds! L was geweest⁹⁾. Verder was er op een poststuk van Centraal Beheer een Beatrix-zegel met een rechts staand viercijferig rugnummer ontdekt dat smalle nullen had, evenals eerder gevonden bij automaatstroken (toen R6 genoemd voor thans R4(4)) en ik veronderstelde, omdat ik geen cijferafstanden had gemeten, dat die zegel van de oude inktjet-machine kwam⁹⁾. Later¹⁰⁾ werden Crouwel-zegels van 65 cent ontdekt met smalle nullen en nummerrichting R en een cijferafstand van circa 2,7 mm: dus blijkbaar toch van de Arpeco-machine. Op dat moment herinnerde ik me de in september 1989

gekregen vier briefstukjes met elk drie Beatrix-zegels van 75 cent met smalle nullen. Ze droegen opvolgende nummers, wijzend op nummer-richting R ($d=ca$ 2,72 mm). Samen argumenten dat de betreffende zegel 1239 Rf, nu 75 R7s(4), een aparte oplage naast 1239 Re geeft. (H.J.T.Bos).

Referenties/noten van HJTb: ¹⁾ Afgifterichting van de zegels van de rol: "boven" in plaats van "onder"; zie voor een toelichting de rolzegelcatalogus 1996, pag.20. ²⁾ Afgifterichting "links" in plaats van "rechts". Met ingang van de Rolzegelcatalogus 1988/1989 is voor de *liggende* beelden de codering van de stand van de rugnummers ten opzichte van het zegelbeeld k1, k2 en k3 vervangen door L1, L2 en L3 en n1, n2 en n3 door R1, R2 en R3. ⁴⁾ Zie voor een toelichting een rolzegelcatalogus van vóór 1988/1989. ⁵⁾ Met normaal staand rugnummer! Zie Rolzegelcatalogus 1996, pag. 21-22. De letter s verwijst naar scheerperforaat; zie verder Rolzegelcatalogus 1982, pag. 9 of een oudere catalogus. ⁸⁾ Bulletin 89-65-R.229,230,231. ⁹⁾ Bulletin 89-66-232, 234, 235. ¹⁰⁾ Bulletin 90-69-R.245

Rolzegels Buitenland

H.J.T. Bos, Utrecht
Telefoon (030) 261 56 82

■ Nieuwe rolzegels

◦ Duitsland:

Nieuwe waarden in de serie "Sehenswürdigkeiten" gedrukt op papier met vezels.

Om vervalsing van postzegels ten nadele van de posterijen te bemoeilijken, gebruikt de Duitse Post voor de productie van *nieuwe* waarden van de rolzegels, een nieuwe papiersoort, en wel gemaakt uit een brij met draadjes/vezels erin. Dit is bij de afbeelding duidelijk te zien als een draadje zich toevallig aan de oppervlakte van het papier bevindt. De in het vorige Bulletin genoemde rolzegels van 47, 110, 220 en 440 Pf zijn de eerste zegels waar deze werkwijze wordt toegepast; DBZ/Sammler-Express 1997.

◦ Groot-Brittannië

Machin Rolzegels van 37 en 43 P gedrukt van "electro-mechanical" gegraveerde cilinders (EME).

Op 26 augustus 1997 worden onder andere de rolzegels van 37 en 43 P, die tot dusver door Harrison van geëtste cilinders waren gedrukt, (fotogravure), nu van "electro-mechanical engraved" ("EME-cilinders") geproduceerd. Dit is dus "gewone" gravure, waarbij het ontwerp door een computer wordt afgetast, waarna deze de graveermachine stuurt (diamantstift).

Enschede drukte al eerder via deze graveringsmethode van Hell; ze hebben echter een andere machine. British Philatelic Bulletin 34 (12), pag.362, aug.1997; D G.A.Myall in Deegam Report 1997(21) pag.29.

■ Allerlei rolzegelnieuws

◦ Duitsland/DDR

Nieuwe rolzegelbrochure.

In februari 1997 verscheen van de hand van Günther Fischer een nuttige catalogus "Die Rollenmarken der Deutschen Demokratischen Republik". De omvang bedraagt 50 pagina's in A5-formaat. Het betreft een uitgebreide versie van de brochure uit 1987. De aspecten geschiedenis, automaten en andere zegelafgifteapparaten, alsmede typen en bijzonderheden van de vijf uitgiften komen aan de orde. Er zijn veel afbeeldingen, waaronder van documenten. Op pagina 50 vinden we een flinke literatuurlijst. De prijs is ongeveer 20 DM. Ondergetekende heeft een exemplaar ter inzage.

Het werk werd vermeld in de DBZ.

■ H.J.T.Bos, 28.10.1997

■ Teneinde de drukkosten van het bulletin te bewaken zal ik de AS-nieuwtjes beknopt weergeven.

■ 2.7. Duitsland

Na de tariefsverhoging van 1 september 1997 zijn de nieuwe knopwaarden voor de kleine Klüssendorf-AS-automaat model 696 en Nagler Model 101 en Model 104:

10- 40- 100- 110- 130- 220- 300- 440- 10x10- 5x100- 10x100- 5x110- 10x110 Pf
en als restwaarden 10-40-80-110 Pf.

De filatelistische dienst biedt alle AS-typen Klüssendorf-Nagler 101 en Nagler-104 aan:
grote serie: 100-110-220-300-400-440 Pf en kleine serie: 100-110-220-300 Pf.

Afb. 1 Nieuwe AS-serie
Duitsland

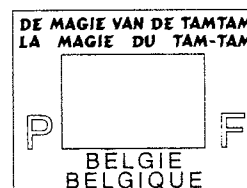
De grote Klüssendorf-automaat model 631 zijn op enkele exemplaren na verwijderd voor 1 september 1997, omdat aanpassing aan de nieuwe tarieven te kostbaar was.

Volgens meldingen van verzamelaars waren nog grote Klüssendorf-automaten in werking op 1 september 1997 in Göttingen, Husum, Kiel, Leipzig en St. Peter Ording.

■ 2.11. België

Het postmuseum in Brussel organiseerde een tentoonstelling "De Magie van de Tamtam; post, filatelie en kunst uit Congo" van 5 oktober - 30 november 1997. Tijdens deze tentoonstelling zal een FRAMA-automaat speciale automaatstroken afgeven.

NB> Voortaan zullen de FRAMA-automaten alleen AS afgeven van 15-17-30 en 34 Bfr.

Afb. 2 Ontwerp van Tamtam-AS

■ 2.12. Oostenrijk

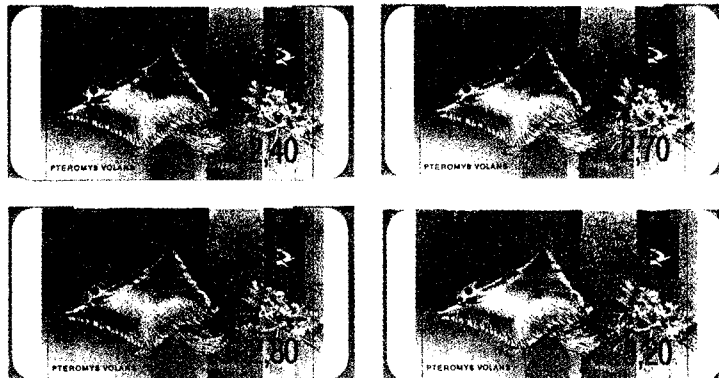
Na de tariefsverhoging van 1 juli 1997 zijn de AS-knopwaarden: 6.50 - 7.00 - 8.00 S.

Afb. 3 Nieuwe knopwaarden
Oostenrijk

■ 2.13. Finland

Op 1 oktober 1997 verschenen nieuwe **Intermarketing-AS** met de afbeelding van een vliegende eekhoorn. Alle 40 Intermarketing-automaten type PA-100 en de PA-10 automaat geplaatst bij het hoofdpstkantoor van Helsinki worden voorzien van het nieuwe papier. De overige 250 automaten van type PA-10 worden van Eekhoorn-papier voorzien als het oude Veelvraat-papier op is. Het ontwerp is van Pirkko Vahtero, die ook de vorige ontwerpen vervaardigde (de visotter en de veelvraat - beide bedreigde diersoorten). De filatelistische dienst levert als serie de waarden 2,40-2,70-2,80-3,20 Fmk uit.

Afb. 4 Intermarketing-AS op Eekhoorn-papier

SANTA CLAUS-automaatstroken.

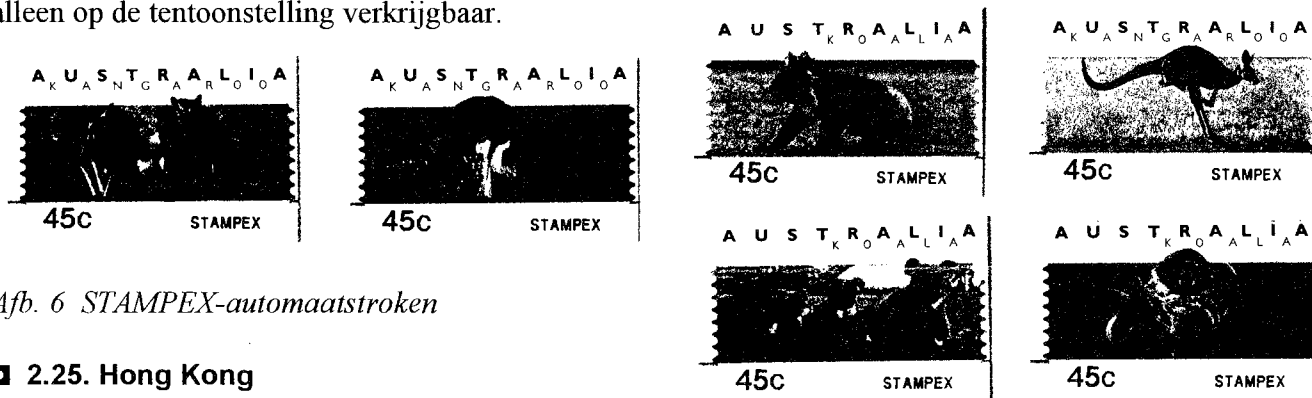

Op 31 oktober 1997 verschijnen nieuwe **Santa Claus-automaatstroken** in vierkleurendruk uit het nieuwe model FRAMA-AS-automaat (de eerste van dit model in Finland!!!). De automaatstrook met **ZWARTE** waardebedrukking toont de afbeelding van het logo van het Santa Claus-hoofdpstkantoor. De serie bestaat uit 2,40-2,70-2,80-3,20 Fmk.

Afb. 5 Nieuwe Santa-Claus-AS

■ 2.16. Australië

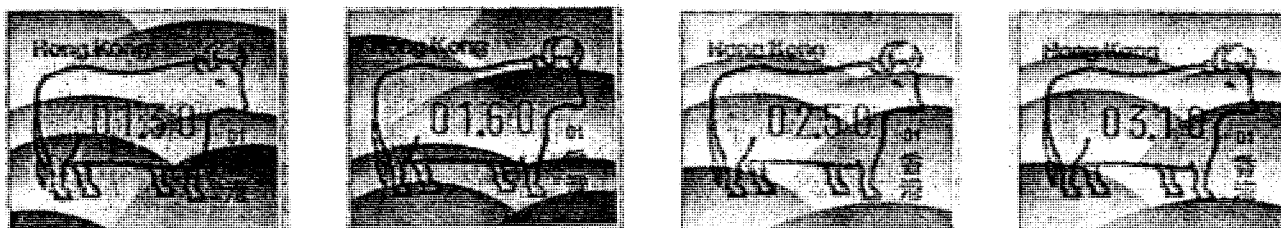
Tijdens de **Stampex '97**-tentoonstelling in het hotel Adelaide International van 22 - 24 augustus 1997 werden CPS-stroken Kangoeroes en Koalas met opdruk **STAMPEX** verkocht. Deze CPS-stroken waren alleen op de tentoonstelling verkrijgbaar.

Afb. 6 STAMPEX-automaatstroken

■ 2.25. Hong Kong

Eindelijk zijn de Hong Kong-automaatstroken t.g.v. het **Jaar van de Os** uitgeleverd.(afb.7 hieronder)

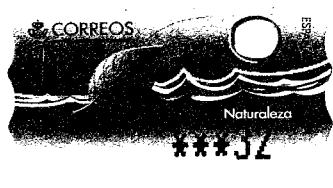

■ 2.37. Spanje

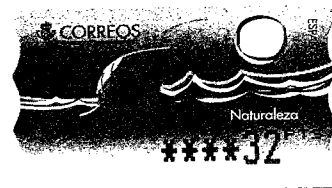
De vier soorten Spaanse automaatstroken kan ik nu laten zien:

Afb. 8 *EPELSA-4* cijferig
dunne cijfers

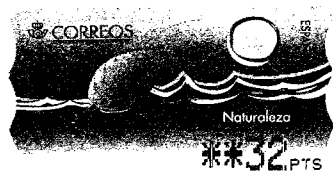

EPELSA-5 cijferig
dunne cijfers

EPELSA-6 cijferig
dunne cijfers

MOBBA-4 cijferig
dikke cijfers

In de komende maanden zullen in Spanje Nagler-printers in de IBM-automaten worden ingebouwd ter vervanging van de Klüssendorf-printers.

■ P.Houdewind, 05.10.1997

Opheffing NIEUWTJESDIENST 2

Na jarenlange serviceverlening is het Pieter Houdewind helaas niet meer mogelijk de verzorging van **Nieuwtjesdienst 2**, betreffende **buitenlandse loket- en automaatstroken**, die aandacht te geven die nodig is voor een vlotte en telkens volledig "bij de tijdse" uitlevering van stroken. Drukke werkzaamheden buiten de filatelie zijn hier mede debet aan.

Er kon binnen Postamaat niemand gevonden worden die de nieuwtjesdienst wil/kan continueren. Het niet beschikken over de noodzakelijke buitenlandse contacten en onvoldoende tijd waren de meest gehoorde verontschuldiging. Helaas, want de buitenlandse automaatstroken hebben de nadrukkelijke belangstelling van een aanzienlijk aantal Postamaat-leden.

In een vorig Bulletin werden al eens de namen en adressen van een drietal buitenlandse AS-handelaren vermeld. Bij deze handelaren zijn ook abonnementen af te sluiten en soms niet eens zó duur. Er zal ook worden nagegaan of deze handelaren belangstelling hebben om in ons Bulletin te adverteren. Hieronder nogmaals de adressen:

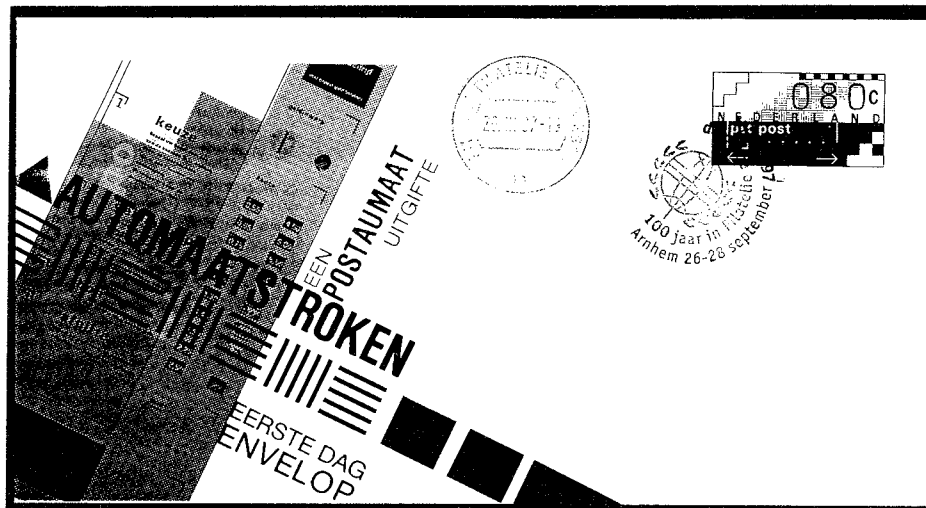
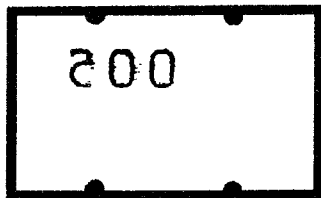
♦ Adressen:	M. Seitz Postfach 4250 CH-6002 Luzern Zwitserland	Th von Loeper Albrechtplatz 16 D-47799 Krefeld Duitsland	H.D. Giel Auf dem Girzen 29 D-53343 Wachtberg-Pech Duitsland
-------------	--	---	---

■ Klüssendorf automaatstroken.

■ Inzet Klüssendorf automaat PTT Post Filatelie op Globe-Post 100 een fiasco!

Op vrijdag 26 september betreden Henk Bos en Simon Delfos om ongeveer 15.30 uur het Sportcentrum Valkenhuizen te Arnhem. Filatelistenvereniging "De Globe" viert zijn honderdjarig bestaan met de tentoonstelling **Globe-Post 100**. De "zwervende" Klüssendorf zal ter verhoging van de feestvreugde worden ingezet, naar later blijkt zal aan deze inzet weinig vreugde te beleven zijn. De tentoonstelling zal 's avonds om 20.00 uur worden geopend, maar bij voorgaande tentoonstellingen werd telkens in goed overleg tussen PTT en tentoonstellingscommissie aan verzamelaars de mogelijkheid gegeven vanaf het moment dat de automaat was geïnstalleerd, meestal om ca.15.00 uur, stroken te trekken. Immers wanneer de automaat alleen van 20.00-23.00 uur kan worden gebruikt dan is het onmogelijk om, bij storingsvrij functioneren, aan de grote vraag aan stroken+kwitanties te voldoen. Voor Postaumaat moeten alleen al 60 FDC's worden gemaakt en ook "de Belgen" hebben zo hun wensen (voor KAT-leden bv.). Men schijnt wel eens te vergeten dat het betrekkelijk kleine groepje, zo'n zeven à acht mensen, dat telkens om de automaat hangt daar niet alleen voor zichzelf bezig is! Ieder heeft zo zijn boodschappenlijstje, ten behoeve van vele anderen, bij zich. Helaas bleek al snel dat er niets was geregeld, het goed ingespeelde Ptt-koppel, de heer Nieuwenhuis en mevrouw Havinga, werd node gemist. Mevr. Martini, manager communicatie o.i.d., van Filatelie Haarlem moest voor het eerst een nieuwe PTT-stand beheren. Enige stress bracht dit zichtbaar met zich mee en zij was, zoals zij zelf toegaf, weinig communicatief. De automaat stond nog ingepakt en vastgesnoerd, hij was immers al eerder in duigen gevallen, op een wagentje en had "niet haar eerste prioriteit". Toen aangeboden werd te helpen met het neerzetten van de automaat werd dit, na enige aarzeling, aanvaard. Een stopcontact was beschikbaar en de automaat stond bedrijfsklaar. Nu kwam echter de voorzitter van de tentoonstellingscommissie, de heer P.de Boer, roet in het eten gooien. Er was geen sprake van dat de automaat vóór achten in gebruik kon worden genomen. "Niks te maken met wat gebruikelijk is", "PTT heeft hier niks te vertellen", "Er wordt hier niets voor achten verkocht" en meer van dat baasjesgedrag. Dat was dus, inmiddels ook voor de rest van de AS-groep, even ruim drie uur wachten en balen (wel nog even om 17.00 uur een tentoonstellingscatalogus gekocht, dat kon wèl). Zelfs het vooraf uitproberen van de automaat, was er totnogtoe niet **altijd** sprake van storingsen, werd niet voor elkaar gekregen.

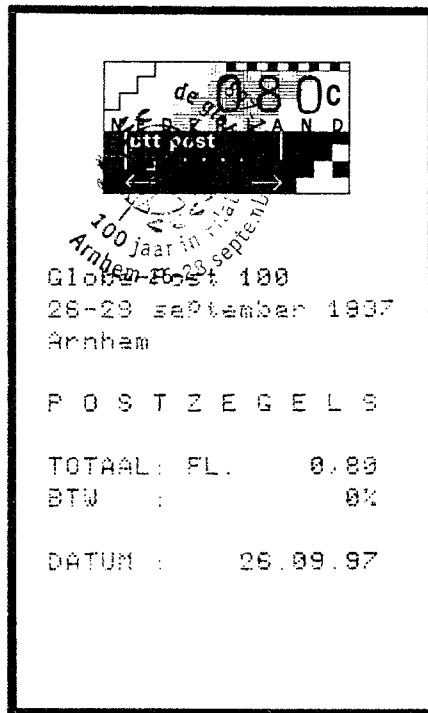
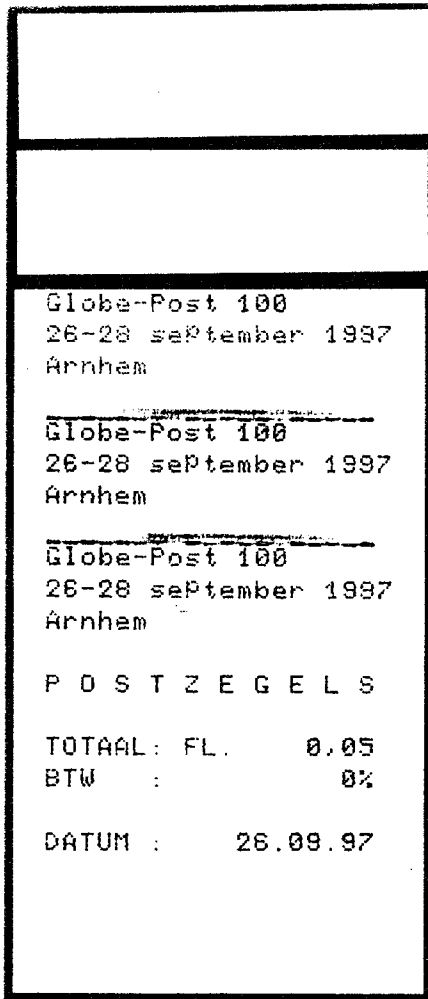
Over de rest van de avond kunnen we kort zijn. Bij het starten met de automaat om 20.10 uur gaat het direct fout, wel kwitanties-geen stroken. De heer Dekker van Filatelie Groningen weet dit te herstellen, papierrol niet goed ingelegd, en de eerste stroken hebben een fraaie Abklatsch.

Postaumaat FDC. Globe-Post 100 (verkleind)

Het eerste rugnummer is **0835** van het type 2a/L7. Al vrij snel begint de afgifte van de kwitanties te haperen, één of meerdere snippers en vervolgens een kwitantie met **meervoudige afdruk**. Een erg aardige bijzonderheid

wanneer hij, zoals voorheen vooral bij het einde van de rol, zo nu en dan eens optreedt. Erg lastig echter als het eerder regel dan uitzondering is en je bijvoorbeeld FDC's met normale kwitanties moet leveren. Om ca.

Afb. boven: kwitantie met AS w:080 en tentoonst.stempel.

Afb. Links: kwitantie-versnijding en meervoudige afdruk ED: 26.09.97

21.30 uur gaat de automaat buiten dienst. De Ptt-medewerkers weten er geen raad mee, een monteur kan niet meer worden gebeld, einde verhaal. Om 21.45 wordt ons het PTT-stempel nog bijna uit de hand getrokken (ja, we mochten zelf stempelen, gebrek aan ervaring en angst om het fout te doen bij PTT), de PTT-winkel sluit!

In alle opzichten een wanprestatie en ik vermoed dat er vooral op de terugweg naar België en Duitsland nog wel enig onparlementair woord is gevallen.

De volgende tentoonstellingsdagen, **27 en 28 september**, is de automaat niet meer in bedrijf geweest!

Volgens schatting zijn er ca. 130 goede kwitanties getrokken, de rest is versneden.

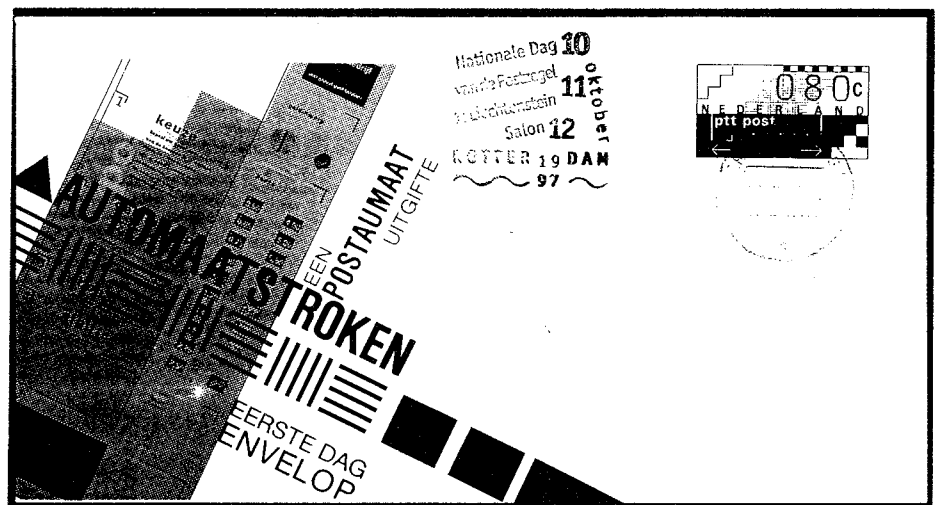
Voor de abonnees van Postuumaat kon ik 22 van de 60 FDC's vervaardigen. De automaat heeft nog geen anderhalf uur gewerkt.

■ **Klüssendorf automaat op de Dag van de Postzegel in Rotterdam.**

In Rotterdam kreeg PTT op de **Dag van de Postzegel, 10-12 oktober**, de gelegenheid zich te revancheren voor de beroerde gang van zaken in Arnhem (zoals hiervoor beschreven).

De vooruitzichten waren gunstig, de eerste dag van gebruik zou de hele dag beslaan, eventuele problemen zouden kunnen worden opgelost. Om 10.30 uur staan we voor de automaat. Buiten dienst! Christian Horion blijkt 's morgens, al voor de openingstijd van 10.00 uur, geruime tijd stroken te hebben getrokken, totdat de automaat het na nog geen uur begaf.

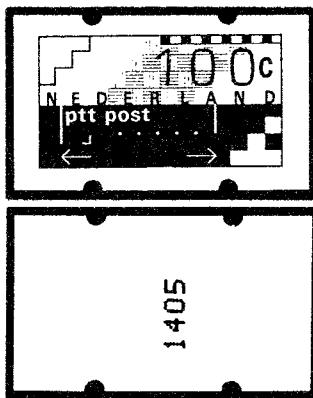
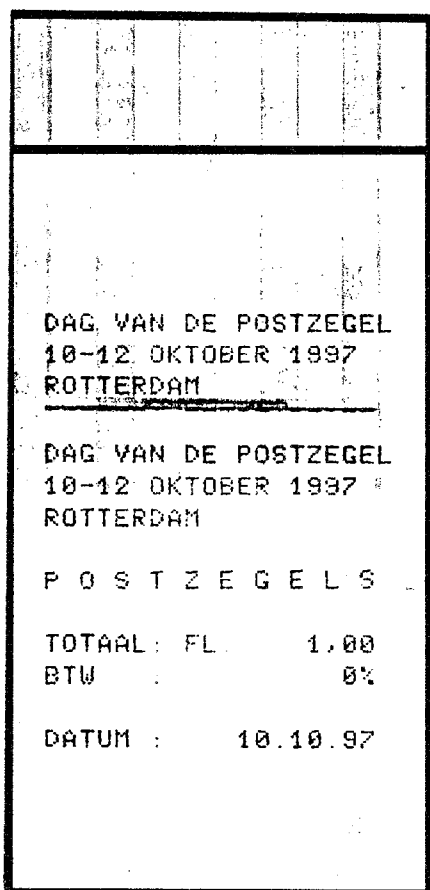
Afb. Postuumaat FDC Dag van de Postzegel / ED 10.10.1997.

De Isolectra monteur werd direct gewaarschuwd, het zou tot 15.00 uur duren voordat hij ter plekke was! Van Horion wisten we inmiddels dat Isolectra zich bij het programmeren weer had vergist, er was, zoals eerder het geval was op de tentoonstelling "Eemsmond '96" te Appingedam (zie Bulletin 96-93-AS.669), gebruik gemaakt van een oud EPROM. De "oude tarieven" stonden er nog in, alsof de huidige waardenprogrammering niet óók allang is achterhaald! Toetsaanduiding en feitelijke waarden stemden dus niet overeen, de volgende situatie bestond (eerst de toets-waarde en dan de feitelijke waarde onder die knop) :

005 / 070; 010 / 080; 050 / 090; 070 / 100; 080 / 130; 090 / 145; 140 / 150; 145 / 160;
160 / 180; 180 / 190; 210 / 240; 240 / 270; 280 / 320; 320 / 500; 500 / 550; - / 700

Was deze situatie in Appingedam nog reden tot directe beperking van het aantal vrij te geven waarden, de "verkeerde waarden" 100/130/150/190/270/550/ en 700 mochten beslist niet uit de automaat worden gehaald, nu werden de drukknoppen laconiek voorzien van een sticker waarop de waarde onder de knop werd aangeduid, en draaien maar! Helaas voor ons waren de zegelrollen die met rugnummertype 2a/L7 en niet zoals in Appingedam 2b/L7c! Genoemde "verkeerde waarden" zijn immers, op de 700 na, met type 2b/L7c nergens verkrijgbaar geweest!

Afb.links/boven: versneden kwitantie met meervoudige afdruk en eindstrepen bij vraag naar twee stroken van 1 gld.; rugnr.type 2a/L7.

Afb.rechts: kwitantie met AS w:080 tentoonstellingsstempel ED 10.10.97.

De monteur kon pas om 15.00 uur beginnen en slaagde er in de automaat weer aan de praat te krijgen, een afwijkend muntje zou de boosdoener zijn geweest.

Tot ongeveer 17.30 uur kon storingsvrij worden getrokken. Dankzij de hulp van Henk Bos kon ik net het benodigde aantal Postaumaat FDC's maken!

Kwitanties met **eindstrepen** geven het einde van de kwitantierol aan, de zes stroken met strepen worden onder de aanwezigen verdeeld. Volgende probleempje, PTT heeft maar één rol kwitantiepapier bij zich!! Het advies enkele rollen van het nabijgelegen kantoor Delft-Papsouwselaan te lenen wordt niet opgevolgd, op **11 en 12 oktober geeft de automaat géén kwitanties!!**

Op 10 oktober werden ongeveer **565** stroken getrokken, voor een hele dag tentoonstelling een bedroevend gering aantal.

Cees Matser weet vervolgens te melden dat, nu er op de 2e en 3e dag geen kwitantiepapier is, een bestelling kan worden opgegeven en dat een paar (hooguit vijf) kwitanties vanuit Groningen zullen worden nagestuurd, er zou dan geen datum op staan. Ongetwijfeld goed bedoeld van PTT, na de zoveelste slordigheid wil men iets goed maken. Filatelistisch bezien levert dit natuurlijk flauwekul op! Op 30 oktober ontvangen de bestellers een paar kwitanties met als datum **30.10.97** (Tentoonstellingsdatum 10-12 oktober!!) en waarde aanduiding

FL. 0,00 en in een enkel geval 0,80. Het draaien van testkwitanties is uiteraard eenvoudiger dan met muntinworp waarden maken, maar hiermee wordt de "kwitantie-filatelie", zoals het mede verzamelen van de AS-kwitanties al wel smalend wordt genoemd, wel opgezaald met een heel dubieus produkt.

Afb: Testkwitantie met datum 30.10.97 van Dag van de Postzegel. Goedbedoeld wanprodukt.

■ Gaat PTT Filatelie verder met Klüssendorf of wordt het Nagler?

Het slecht functioneren van de Klüssendorf automaat met de talloze reparaties heeft uiteraard ook bij PTT de volle aandacht. In Rotterdam werd de mogelijkheid geopperd dat de Klüssendorf zou worden afgeschreven en vervolgens met een Nagler automaat zou worden opgetrokken. Nieuwtjesdienst 3 bereidde zich al voor op deze mogelijke wijziging door abonnees een "Nagler-abonnement" aan te bieden.

Op 31 oktober werd bij het toezenden van bovengenoemde "Dag van de Postzegel"-kwitanties de volgende medeling gevoegd:

"Graag wijs ik u ook op de aanwezigheid van deze machine tijdens de aanstaande tentoonstelling in Hoogezand-Sappemeer van 7 tot en met 9 november".

Een donderslag bij heldere hemel, een week van te voren, wil men dan echt niet beter!!

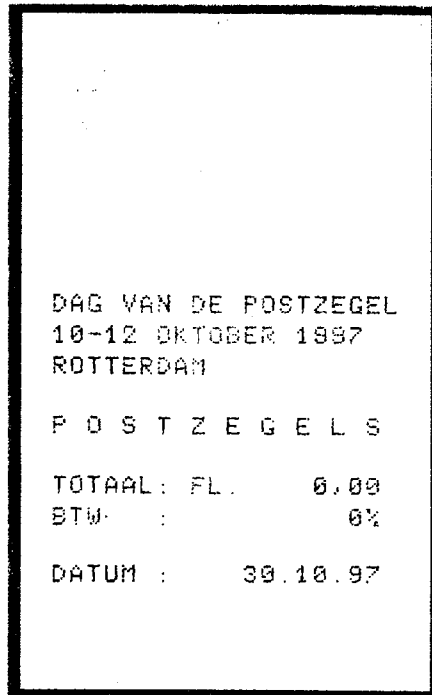
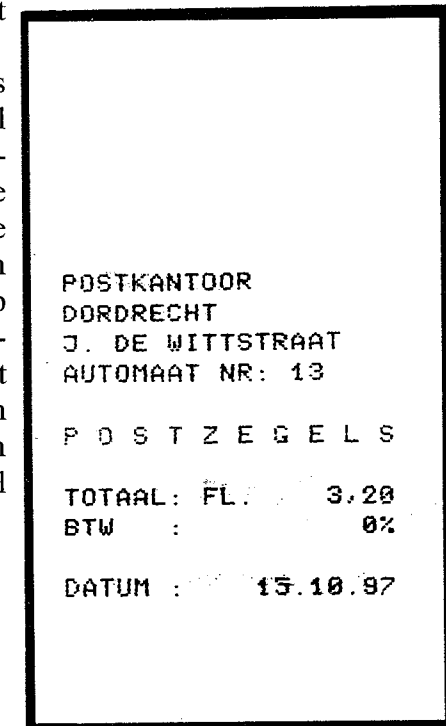
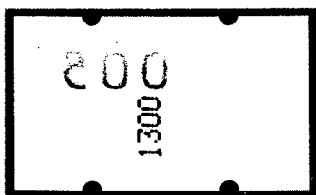
Het gaat hierbij om de tentoonstelling H-S '97 ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan van de vereniging Hoogezand-Sappemeer. Wat er precies gaat gebeuren is nog niet bekend, maar als de automaat pas weer vanaf 20.00 uur beschikbaar is dan zullen ondergetekenden, mede namens Postaumaat, niet aanwezig zijn!

■ Rood/Zwart bedrukking nu ook in grote Klüssendorf.

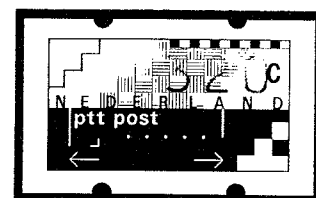
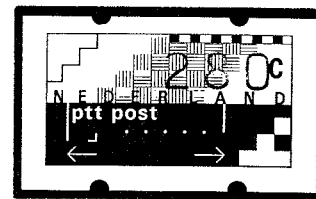
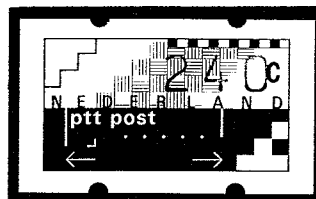
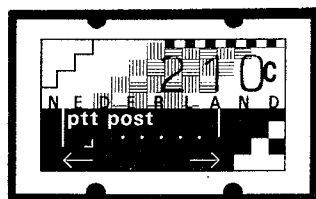
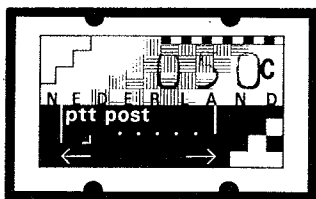
Op 14.10.1997 krijgt Henk Bos van de heer Struys te horen dat in de grote Klüssendorf automaat in Dordrecht een tweekleurig inktlint zit en dat het zodanig is geplaatst dat de afdrukken rood(85%) / zwart(15%) zijn. Het lint zit er al ruim twee weken in maar verzamelaars hebben het pas net ontdekt. De verzamelaars-tamtam werkt ook nu weer prima!

Op 15.10.1997 blijkt de afdruk erg tegen te vallen, het eerste cijfer is nauwelijks leesbaar en de afdruk is verder ook erg mager. Na een aantal stroken wordt besloten er iemand van PTT bij te halen. Een uiterst vriendelijke Ptt'er vertelt over de eindeloze misère met de automaat, voortdurende storingen en problemen met de afdruk. De automaat staat op de nominatie om spoedig te verdwijnen, de aanstaande renovatie van de postbussen afdeling is een mooie gelegenheid. De Ptt'er weet het afdrukprobleem op wonderbaarlijk vernuftige wijze te verhelpen, met behulp van een schroevendraaier weet hij het veertje waarmee de hamer het papier op het inktlint slaat in te korten. Het hamertje maakt een hardere slag en de afdrukken zijn beduidend beter! Nooit eerder zagen wij een Ptt'er zo elegant storingen verhelpen. Na de reparatie werden we bovendien beloond met een aantal stroken met prachtig rood/zwarte Abklatsch.

*Afb.: AS met rood/zwarte
Abklatsch en rugnr.
type 2b/L7c.*

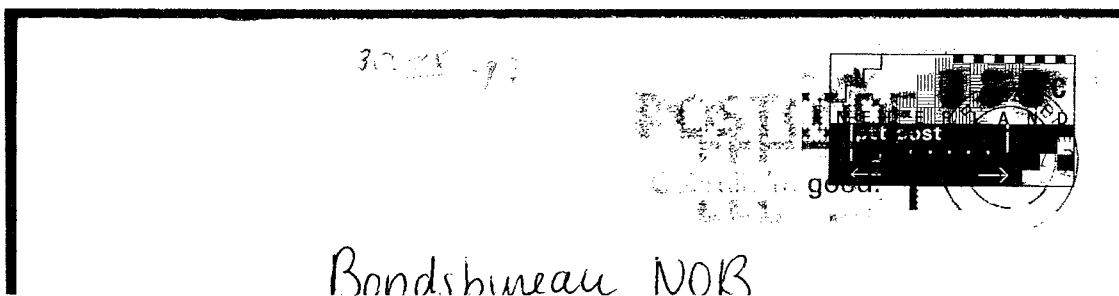

Aangezien het hier om een grote Klüssendorf gaat en de rood/zwarte afdrukken voorheen telkens uit een kleine kwamen waren we in Dordrecht in staat een vijftal waarden te verkrijgen die nog niet eerder in rood/zwart bestonden (050/210/240/280/320, zie hieronder)

Geruime tijd verliep zonder problemen, totdat plotseling stroken zonder waardeopdruk verschenen, ook wel even leuk. Het bleek dat het provisorisch ingekorte veertje was losgeschoten, de hamer werkte niet meer en daarmee geen afdruk dus. Na veel soebatten werd ook dit weer verholpen, maar toen na enige tijd de afdruk weer van slechte kwaliteit werd (het lint zat kennelijk aan z'n eind en hij keert dan niet automatisch om) hebben we maar niets meer gevraagd. Later hoorden we dat een papier met "buiten dienst" op de automaat was geplakt.

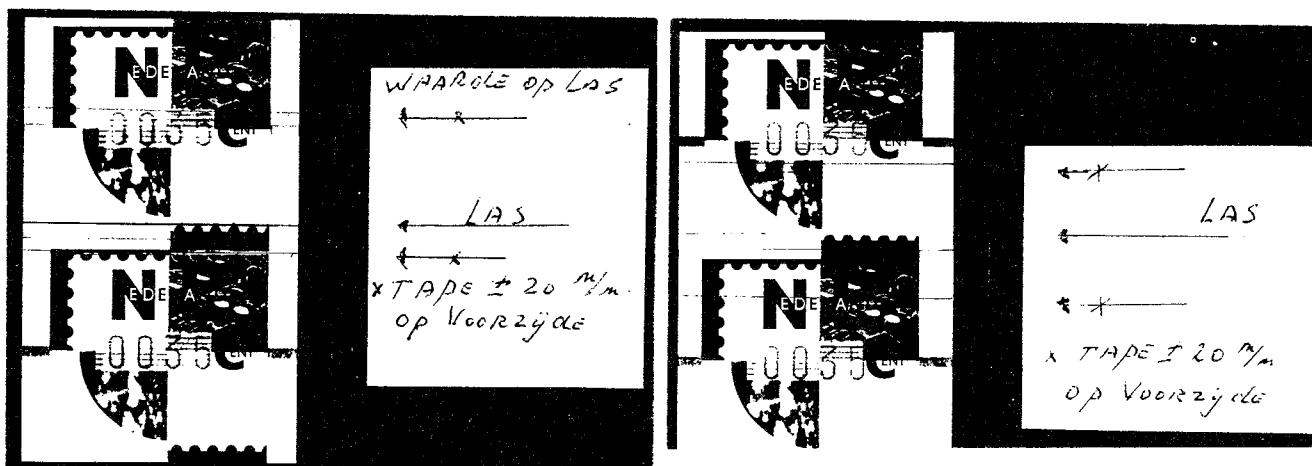
Hieronder is overigens te zien dat de oplossing van de afdrukproblemen ook op andere wijze wordt gezocht, op het getoonde brieffragment (met dank aan Henk Bos) is een strook te zien waar duidelijk met een na-geinkt lint is gewerkt.

■ Frama automaatstroken.

■ Las en tape op Frama stroken.

De heer Struys wist een interessante vondst te melden. Bij een bezoek aan de Frama automaat in Schiedam trok hij 1000 stroken (in de aanvullingswaarden 15c en 35c). Thuis ontdekte hij twee stroken met een las en na enig zoekwerk kon hij de bijpassende stroken met tape vinden. De tape zit aan de beeldzijde van de AS en in één geval was de waardeopdruk op de tape terechtgekomen. Op onderstaande kopieën is geprobeerd een en ander duidelijk weer te geven.

■ K.R.Boer / S.J.Delfos, 03.11.1997

Resultaten veiling 93 - 20 september 1997

1	11,-	71	5,50	274	30,-	508	12,-	558	6,-
3	60,-	72	4,50	276	18,-	509	16,-	559	18,-
4	150,-	73	5,50	277	18,-	511	13,-	560	4,-
6	48,-	74	4,50	280	32,-	512	19,-	562	8,-
8	80,-	75	28,-	283	26,-	513	19,-	563	7,50
10	120,-	76	4,50	284	28,-	514	11,-	565	5,-
11	42,-	78	6,-	287	8,-	515	22,-	566	5,-
12	150,-	79	5,-	288	9,50	516	20,-	567	6,50
13	18,-	80	4,-	289	14,-	517	14,-	568	7,50
14	220,-	82	4,50	292	32,-	518	5,-	571	8,-
19	20,-	83	5,-	293	19,-	519	11,-	573	5,-
21	10,-	85	20,-	295	18,-	520	18,-	575	2,50
23	42,-	86	70,-	297	12,-	521	18,-	576	4,50
26	16,-	101	38,-	298	12,-	522	16,-	579	13,-
27	30,-	103	230,-	299	50,-	523	26,-	590	8,-
30	75,-	104	18,-	300	17,-	524	26,-	591	5,50
31	75,-	105	34,-	302	18,-	525	20,-	593	9,50
32	24,-	106	16,-	303	13,-	526	26,-	595	7,-
33	12,-	107	90,-	304	5,-	527	5,50	596	9,50
35	15,-	108	110,-	305	13,-	529	5,50		
51	5,50	109	65,-	310	18,-	530	6,50		
52	6,50	110	80,-	313	18,-	531	18,-		
53	55,-	111	85,-	316	14,-	532	22,-	vervallen:	
54	60,-	112	110,-	317	26,-	534	10,-	7	
55	55,-	114	24,-	318	16,-	535	22,-		
56	55,-	115	42,-	319	30,-	536	9,50		
57	48,-	116	9,-	320	15,-	537	9,50		
58	14,-	117	9,50	322	15,-	538	10,-		
59	26,-	120	38,-	323	13,-	539	18,-		
60	22,-	251	14,-	324	11,-	541	8,50		
61	24,-	252	8,-	325	15,-	543	4,-		
62	7,-	257	22,-	326	19,-	544	11,-		
63	10,-	258	18,-	501	5,-	547	8,50		
64	14,-	259	17,-	502	5,-	552	9,-		
65	15,-	260	18,-	503	9,-	553	7,50		
66	16,-	261	30,-	504	16,-	554	13,-		
67	160,-	262	10,-	505	14,-	555	6,-		
69	100,-	263	42,-	506	8,50	556	6,-		
70	19,-	269	48,-	507	19,-	557	12,-		

	Rolzegels	AS/LS	Postzegelboekjes	Totaal
Zaal	34 (R/14=41,2%)	36 (R/ 4=11,1%)	23 (R/ 7= 30,4%)	93 (R/ 25=26,9%)
Schriftelijk	76 (R/34=44,7%)	--	96 (R/31=32,3%)	172 (R/ 65=37,8%)
Totaal	110 (R/48=43,6%)*	36 (R/ 4=11,1%)	119 (R/38=31,9%)	265 (R/ 90=34%)

* 110 rolzegelkavels werden in totaal ingezet, waarvan er 48 (oftewel 43,6%) retour gingen.
De opbrengst van de **175** verkochte kavels bedroeg Fl. **4.675,50**

Veiling 94 - 13 december 1997 te Rotterdam

Op onderstaande kavels kan ook schriftelijk geboden worden, zie hiervoor de schriftelijke veiling.

De biedingen dienen uiterlijk op *woensdag 10 december a.s. in het bezit te zijn van:* de heer E.Jekel, Lijsterbeslaan 84, 2282 LM Rijswijk.

Graag gebruik maken van de speciale biedlijsten en let U op de daarop vermelde biedintervallen.

Wanneer u meer dan één biedlijst instuurt graag de lijstjes voorzien van een volgnummer. Zo u daar geen bezwaar tegen heeft graag ook uw telefoonnummer vermelden.

*****

ROLZEGELS NEDERLAND (kat.w. volgens de speciaal catalogus Rolzegels, Automaatstroken en Automaatzegels 1996)

kavel kat.w. inzet omschrijving

1	195,-	50,-	46IRb;65-strip.
2	135,-	30,-	46IRc;5x5-strip(220-195) + 1-str. 1 + 5 + 4(190/185) + 10-strip 1 + 5 + 4 (750/745).
3	1100,-	250,-	468R;20-strip(050-035);gev.gv.
4	100,-	26,-	617R + 618Rc;beginstrippen van 10.
5		70,-	618Ra;3- en 2-strip uit aut.;nr.850;versneden.
6		145,-	618Rb;5-strip uit aut.;nr.375.
7	250,-	60,-	621Rf(665 op z4);5-strip.
8	300,-	100,-	628Rc;5-strip;nr.185.
9	±85,-	18,-	794Re;15-str.(295-285) + 794Re(305);5-strip + 794Rf2 (385/380);9-strip;2xgev.
10	±280,-	60,-	941R(530-550);23-str.;1 + 4x5 + 2 + 942Ra(145-120);30-strip;4 + 5x5 + 1.
11	±320,-	70,-	943Re(085-065);22-strip;4x5 + 2.
12	150,-	30,-	944Re1(630-610);25-strip;2 + 20 + 3.
13	lp	50,-	954Rc(415);los zegel;gom D2.
14	400,-	100,-	1010R(375-390);19-strip;1 + 5 + 5vouw + 5 + 4.
15	300,-	80,-	1010R(420-430);ongev.15-strip;1 + 5 + 5 + 4.
16	90,-	40,-	1250R;5-strip;nr.030.
17		85,-	1251Rb;gom dof;beginstrip van 6(500) + 5-str.(490).
18	1080,-	240,-	1307R(245-235);15-str.(3x5) + 1308R(940-930);15-str.(3x5).
19	230,-	48,-	1346R + 1354R;10-strips.
20	300,-	80,-	1354R;3x 5-strip(04275/04280/04285).
21	112,-	22,-	1355R;10-strip + 1356R;15-strip.
22	lp	50,-	T3;5-strip;gev.1 + 4.
23	lp	50,-	T4;5-strip.
24	350,-	80,-	T7;paar;bruin.
25	120,-	28,-	T8;paar;blauw;één zegel heeft knik.
26	60,-	24,-	T8;blauw;met perforatie(PTT Museum).
27	200,-	60,-	T9(grijs) + T10(violetblauw) + T11(lichtblauw) + T12 (kobaltblauw);5-strips.
28	125,-	40,-	T13(lichtrose)cyl.voeg + T14(rose) + T15(rood);5-strips.

29	68,75	15,-	T16;5-str. + T17;10-str. + T18;5-str.
30	65,-	22,-	T17(230) + T18(225);5-strips.
31		3,-	Diverse omslagen met machinale frankering;met en zonder rugnr.
32		5,-	59 poststukken met genummerde rolzegels.
33		3,-	16 R-poststukken met genummerde rolzegels.
34		4,-	30x R-brf. met rolzegels;veel met nrs.
35	7,50		82x R-brf. met genummerde rolzegels.
36	1000,-DM	24,-	DDR rolzegel 704B in 11-strips;500 zegels.
37		5,-	USA stockboekje met rolzegels.

LOKETSTROKEN NEDERLAND

kavel kat.w. inzet omschrijving

38		10,-	Insteekboekje met 52 versch. Frama Portstroken; '79-'81.
----	--	------	--

AUTOMAATSTROKEN NEDERLAND

(indien vermeld: kat.w. volgens de speciaal catalogus Rolzegels- Automaatstroken en Automaatzegels 1996)

kavel kat.w. inzet omschrijving

39	lp	55,-	AS uit <i>Klissendorf automaat</i> :
40	lp	30,-	Test AS1;ruijespapier/gom glans;aand. DBP **40.
41	50,-	55,-	Teststrook AS2;doffe gom;aand. 1030.
42		20,-	Proefzegel PZ3;glans gom;aand. DBP *290.
43		40,-	Complete set van 15 Poststaat FDC's grote K1.aut. vanaf 22.VIII.89; eerste zes zonder kwitantie.
44	15,-	10,-	AS w:550**;rugnr.1a/L4(0050) met kwitantie aand. "PTT Post BV Hoofdpstkantoor Exploitatie Loket-diensten";dd. 15.05.90.
45		8,-	AS w:250** met Abklatsch van waarde op gonnz.;zèér duidelijk!
46	45,-	15,-	AS w:055** rugnr.type 1b/L4c(0310).
47	150,-	110,-	AS kleine set met rechtsstaand rugnr.: 055(1575) + 065 (0790) + 075(0805) **.
48	110,-	30,-	AS met rechtsstaand rugnr.;w:130** (0590);plft. rode stip rechtsboven.
49	210,-	150,-	AS met rechtsstaand rugnr.;w:140** (1685).
50	80,-	15,-	AS met rechtsstaand rugnr.;w:450** (1085).
51		3,-	AS uit <i>Nagler automaat</i> :
52		20,-	AS w:0005** met bijpassende(!) 5c-kwitantie PTT Museum; 'ED':31.05.97.
53	10,-	10,-	AS set 4 PTT-waarden**(10/80/100/160) met bijpassen-de kwitanties PTT Museum; 'ED' 31.05.97.
			Postmuseum FDC dd. 29.V.97 Nagler aut. tentoonst. Hé.. Hallo met ED kwitantie 80c.(nr.16).

LOKET- en AUTOMAATSTROKEN BIJENLAND

(indien vermeld: kat.w. in DM volgens Michel ATM-Spezial-Katalog 1994)

54	170,-	20,-	België: Stockboek met set 24 off.FDC's P3001-3006; waarden 6/9/14 en 59Fr.
55	±35,-	6,-	,, Mi.1.1.1.x(P3005) w.set 06.00/09.00/14.00/59.00**.

56	25,-	6,-	België: Mi.4 Relifil; set 09.00/12.00/23.00**.	106	75,-	12,-	6a-3x.
57	55,-	10,-	„ Mi.6 Bruphila '87;set 09.00/13.00/24.00**.	107	25,-	5,-	6aB.
58	35,-	8,-	„ Mi.8 Urophilex '87;set 09.00/13.00/24.00**.	108	50,-	9,-	6aB-2x.
59	40,-	8,-	„ Mi.9 Junex '87;set 09.00/13.00/24.00**.	109	25,-	5,-	6aS.
60	130,-	32,-	„ Mi.26 Gandae '91;set 10.00/14.00/25.00**.	110	50,-	10,-	6aB+S.
61	80,-	18,-	„ Mi.27 Visé; set 11.00/15.00/28.00**.	111	300,-	80,-	6b.
62		2,-	„ 10 poststukken + 19 losse stroken; gebruikte I.S.	112	300,-	80,-	6b.
63		10,-	BRD: Mi.1 Deutsche Bundespost opdruk 0000 ** (nr.1990).	113	90,-	20,-	6eS-Tb.
64		16,-	„ idem kavel 63; opdruk ****.	114	125,-	28,-	6FFqS.
65		16,-	„ Mi.2 Slot Sanssouci; opdruk 0000 **.	115	125,-	28,-	6FFqS.
66		20,-	„ idem kavel 65; opdruk ****.	116	32,-	7,-	7b + 7bF.
67		16,-	Berlin: Mi.1 Slot Charlottenburg; opdruk 0000 **.	117	60,-	9,-	7b-5x.
68		20,-	„ idem kavel 67; opdruk ****.	118	32,50	7,-	8aF.
69	2,50	2,50	BRD/Berlin: 15 poststukken en diverse gebruikte, losse ATM.	119	50,-	12,-	8aF-Tb.
70	13,-	4,-	Zweden: Mi.2h; tariefset 2,30/2,80/4,50/5,50 **.	120	30,-	6,-	8b.
71	8,-	5,-	Spanje: R-FDC met Mi.6.1(w:60+100pts); st.Madrid 25.11.92.	121	30,-	6,-	8b.
72	23,-	5,-	„ 3x ans.krt. met Epelsa 55pts(Mi.7) met en zonder datum/machine nr.; st. '94.	122	30,-	6,-	8b.
73	90,-	30,-	Singapore: Mi.3 Hoofdpostkantoor; complete set van 49 nrs.** (0001-0048+0050).	123	65,-	13,-	9a.
74	90,-	30,-	„ Mi.4 Haw par villa; complete set 49 nrs.**.	124	65,-	13,-	9a.
75	2,-	2,-	Zwitserland: 7x AS op brfst./gebr. + diverse brieven met AS/LS frank. e.a.	125	90,-	18,-	9a-Tb.
76	3,-	3,-	USA: 47 postst. met LS en postzb. frank. + 163 losse gebruikte LS.	126	32,50	6,50	9aF.
77	4,-	4,-	29 postst. en ca.90 brfst. met AS/LS frank.uit diverse landen.	127	32,50	6,50	9aF.
78	2,50	2,50	brieven en brfst's met LS frank. uit diverse landen (Spanje/Japan/Chili e.a.).	128	77,50	22,-	9aF-Tb.
				129	30,-	6,-	9hF.
				130	110,-	40,-	10aF; paar met voll. snijlijn 12mm.
				131	60,-	15,-	11aF.
				132	65,-	14,-	12a.
				133	65,-	14,-	12a.
				134	90,-	19,-	13a.
				135	30,-	7,-	14b.
				136	25,-	5,-	15a.
				137	25,-	5,-	15a.
				138	47,-	16,-	19a; inhoud niet ingeplakt geweest.
				139	50,-	14,-	20a; paar met gekapt Telblok.
				140		7,-	21a + 21a-Tb; versch.kaftkleur.
				141		7,-	idem kavel 140.
				142		7,-	idem kavel 140.
				143	21,-	6,-	22a-Tb; Tb niet naast de vouw.
				144	24,-	3,-	22b-2x + 23b-2x; met Amphilex stempel.
				145		7,50	23a; X versch. naar rechts + 23b; afschuining X.
				146		12,-	23a-Tb; X versch.naar rechts + 23a; X versch.naar links + 23b; afschuining X.
				147	40,-	10,-	29; links in T aangesn. kruis.
				148	40,-	10,-	idem kavel 147.
				149	1000,-	180,-	29; complete bundel van 50 stuks.
				150	125,-	40,-	30; snijlijn rechtsboven, heel mooi.
				151		10,-	30; kaftversnijding waardoor onderzijde punt zonnetje te zien.
				152	20,-	30;	paar met kaftversn. onderz. punt zon zichtbaar.
				153	60,-	16,-	32; inhoud niet ingeplakt geweest.
				154	60,-	16,-	idem kavel 153.
				155	60,-	16,-	idem kavel 153.
				156	60,-	16,-	idem kavel 153.
				157	12,-	35;	2½mm. versneden.

POSTZEGEL- en AUTOMAATBOEKJES NEDERLAND

(volgens de Speciaalkatalogus De Rooy 1994)

kavel kat.w. inzet omschrijving

90	35,-	15,-	14	1H1-reg.str.a; rood + oranje boven.
91	30,-	15,-	20	1H5-reg.str.c; oranje + geeloranje midden.
92	30,-	12,-	18	1H10; zwart aanlegteken.
93	175,-	46,-	55	1Mz-reg.str. oranje.
94		50,-	2H	a 3; rood dubbel kort maar op kaftvariëteit 3 + vouw kaft rug niet ingesneden!
95	277,-	18,-	20	1Mx+6a+7a+8a+8aF-Tb+8b+10bF; waarbij 2e keus.
96	40,-	14,-	14	3yW-reg.str.bruin + 3yW-reg.str. paars.
97	75,-	30,-	8	3yD-reg.str.paars/bruin/blauw.
98	45,-	16,-	3	3yW-reg.str.blauw-breed + 3yW-reg.str.bruin.
99	62,50	26,-	3	4yW-reg.str.paars + 4z-reg.str.paars.
100	95,-	30,-	4	10aW; kaftpaar snijlijn 12mm.
101	50,-	16,-	4	10aW; snijlijn 9½mm.
102	175,-	44,-	6	5n-Tb; snijlijn midden.
103	150,-	40,-	10	5n; snijlijn midden.
104	50,-	9,-	10	5m-n; boekjes.
105	50,-	9,-	5	6a-2x.

158	150,-	32,-	35-reg.streep rood (en minimaal grijs naast zon).
159	625,-	120,-	40-complete bundel van 50 stuks.
160	25,-	10,-	42a-2x.
161		6,-	Rode Kruis boekje 1972;normaalstaand.
162	150,-	46,-	De kavels 162 t/m 167 hebben zoals gewoonlijk een beetje roest bij het nietje.
163	125,-	38,-	NVPH nr. 22.
164	125,-	38,-	NVPH nr. 38.
165	125,-	38,-	NVPH nr. 38.
166	150,-	26,-	NVPH nr. 50;vlekkjes voorz. kaft.
167	95,-	28,-	NVPH nr. 51.
168	1170,-	bod	Doos met 60 aut.boekjes;hoofdzakelijk nrs. 5/6/7/8/9 waaronder tweede keus.
169		5,-	Enschede-boekje / meisjeshoofd(zie Bulletin 85);boekje mist één zegel die op bijgevoegde brief is geplakt.
170		30,-	Proefboekje Enschedé / 5 molenzegels;boekje wijkt af van in Bulletin beschreven boekje;geen ingestaanste opening voor "hang/scil".
171		5,-	Enschede-boekje / vierkantenmotief op kaft en zegels.
POSTZEGELBOEKJES BUITENLAND			
173		3,-	Doosje met rolzegels en komb. uit boekjes buitenl.
174	£14,-	11,-	Ascension: SB 4A + B.
175		7,-	Australië: 71.
176	£8,-	5,-	Canada: SB 80;complete set van 10 boekjes.
177	£40,-	24,-	„ SB 84;complete set van 10 versch. boekjes.
178	£70,-	36,-	„ SB 85;complete set van 6 versch. boekjes.
179	£32,-	16,-	„ SB 86;complete set van 10 versch. boekjes.
180	£14,-	12,-	„ SB 90.
181	£15,-	13,-	„ SB 92.
182	£18,-	15,-	„ SB 106;complete set van 10 versch. boekjes.
183	£20,-	15,-	„ SB 108;complete set van 10 boekjes.
184	£5,-	4,-	Falkland Eil.: SB 5.
185	£10,-	8,-	Jersey: B 33;Martell boekje.
186	£20,-	22,-	„ B 41;French Revolution.
187		17,-	Cuba: pb 1992;Capablanca in Memoriam.
188		14,-	West Duitsland: MH 10.
189		6,-	„ MH 12a.
190		32,-	Berlin MH 15;moelijk boekje.
191		5,-	„ 22ad + 22s.
192	5,50	5,50	„ 22ad(II) + 24i(II).
193		5,-	„ 22h + 22l.
194	60,-Kr	5,-	Finland: H10.
195	160,-Kr	15,-	„ H11;Tentoonstelling.
196		6,50	Frankrijk: Rode Kruis 1981.
197	150,-Fr	10,-	„ Rode Kruis 1982 + 1983.
198		7,-	„ Dag vd. Postzegel 1989;ongevouwen.
199		11,-	„ Rode Kruis 1990;ongevouwen.
200		7,50	„ Dag vd. Postzegel 1994;ongevouwen.
201		13,-	Portugal: 13 versch. kastelen boekjes.
202		6,-	Spanje: pb.6;ongevouwen.

203	\$15,-	12,-	USA: bk. 128.
204	\$13,-	10,-	„ bk. 130+138.
205	\$17,-	13,-	„ bk. 130+138+139.
206	\$8,-	7,50	„ bk. 134.
207	\$12,-	10,-	„ bk. 135.
208	\$15,-	14,-	„ bk. 136.
209	\$20,-	15,-	„ bk. 137.
210	\$13,-	12,-	„ bk. 142.
211	\$14,-	11,-	„ bk. 154.
212	±6,30DDM	2,50	BRD: strip van 9 zegels Mi.506-508;samendruk uit MH 12;2x W26 + 1xK7.

NOTA BENE: Door omstandigheden zullen er dit keer GEEN kavels POSTZEGEL- en AUTOMAATBOEKJES in de schriftelijke veiling worden aangeboden!

*****
SCHRIFTELIJKE VEILING
 *****

De volgende kavels worden schriftelijk geveild. De kavels zijn te bezichtigen op de bijeenkomst van 13 december.

De schriftelijke biedingen dienen uiterlijk op 27 december 1997 in het bezit te zijn van de heer E.Jekel, Lijsterbeslaan 84, 2282 LM Rijswijk.

Bij voorkeur onze speciale biedlijsten gebruiken, ze worden op verzoek toegezonden.

Denkt U om de gebruikelijke bedintervallen!

*****
ROLZEGELS NEDERLAND (kat.w. volgens de speciaal katalogus Rolzegels, Automaatstroken en Automaatzegels 1996)
 kavel kat.w inzet omschrijving

251	30,-	10,-	46IRb(920) + 46IRc(260);5-strips.
252	40,-	15,-	618Rc;5-strip;nr.175.
253	100,-	32,-	618Rf2;5-strip;nr.900.
254	90,-	28,-	619Rb(420 op z4) + 619Rc(270);5-strips.
255		22,-	619Rf(020);paar uit aut. + 1117Ra(0645A);vijf opéévn. uit aut.;licht versneden.
256		50,-	621Re(530);3-strip uit aut.
257		22,-	621Rg(565/560);zes opéévn. uit aut.
258	100,-	32,-	623Rd;5-strip;nr.045.
259	30,-	8,-	623RfI(365) + 624Rc(250 op z3);5-strips.
260		22,-	623Rf(430);vijf opéévn. uit aut.
261		34,-	627Re(420/425);zes opéévn. uit aut.
262		44,-	629Rd(160);vijf opéévn. uit aut.
263	145,-	36,-	633Rc(140);los zegel + 952Rb(395/400/405/415/430/435) 6x los zegel.
264	90,-	28,-	634Rb(495) + 634Rc(240 op z4);5-strips.
265	70,-	20,-	794Rd(460) + 794RfI(755) + 794Rf2(265);5-strips.
266	500,-	120,-	925R;5-strip;nr.270 op z2.
267	±116,-	30,-	941R(940/935) + 942Rb(075/070) + 943Rd(490/485) + 946Ra(640/635);6-strips.
268	80,-	22,-	941R(275) + 942Ra(200) + 942Rb(440);5-strips.
269	127,-	30,-	942Rb(810/805);10-str.gv.5+5 + 944Rc1(520/515);10-str. gv.5+5 + 946Ra(720/715);6-strip.
270	120,-	36,-	943Re(275) + 944Rb(390) + 944Rc2(005);5-strips.

271	18,-	943RF; vijf opéénv. z's uit aut.; nr. 370.	306	28,-	1491R; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crème/glad
272	60,-	944Rc2; vijf opéénv. z's uit aut.; nr. 865.	307	28,-	pap.matig donker; coat.wit; cijf. ± 3mm.
273	37,-	946Ra(905) + 1111Rb(195) + 1112Rb(000) + 1115Ra(000); 5-strips.	308	14,-	1491R; 2x eindstrip van vijf; gom:crème/glad; coat.wit; 1x pap.donker; coat.wit; cijf. ± 2,6mm. vooroverh.
274	64,75	946Rb + 947Rb + 949Rb + 949Rb + 950Rb + 951R; alle beginstrips van 6.	309	42,-	pap.donker; cijf. ± 3,3mm. achteroverh.; 1x pap.matig donker; cijf. ± 3,3mm. vooroverh.
275	± 78,-	946Rb + 947Rb + 1113Ra; beginstrips van 6.	310	42,-	1494Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crémig/glad; pap.donker; coat.dof; cijf. ± 2,6mm.
276	30,-	947Rc(000/995) + 947Rc(000/495); beginstrips van 6.	311	42,-	1494Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crème/ wit; pap.wit; coat.wit; cijf. ± 3mm.
277	± 60,-	948Rb + 949Rb + 951R; beginstrips van zes.	312	42,-	wit; pap.matig donker; coat.wit; cijf. ± 2,5mm.
278	36,-	949Ra; vijf opéénv. z's uit aut.; nr. 325.	313	40,-	1494Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crémig/glad; pap.donker; coat.dof; cijf. ± 2,6mm. + idem; gom:crème/glad; pap.wit; coat.wit; cijf. ± 2,8mm.
279	± 70,-	950Ra; beginstr. van 11(meerm. gev.) + 950Rb; beginstr. van zes.			
280	36,-	950Ra; vijf opéénv. z's uit aut.; nr. 355.			
281	± 205,-	952Rc + 952Rd + 953Rb + 954Rb; alle beginstrips van zes.			
282	112,50	952Rc + 952Rd; beginstrips van zes.			
283	225,-	955Rb1 + 955Rb2 + 955Rc; alle beginstrips van zes.			
284	± 112,-	955Rf + 956Rfd; beginstrips van zes.			
285	150,-	956Rb + 956Rc; beginstrips van zes.			
286	30,-	1030R; 5-strip; nr. 160.			
287	± 26,80	108Rb + 1109Rb + 1110Rb + 1111Rb + 1113Ra + 1115Ra; alle beginstrips van zes.			
288	20,-	1109Rc(0015A/0020A); 10-strip; gom:wit/glad; pap.donker coat.dof; cijf. ± 3mm. + 1117R(015A/0020A); 10-strip; gom:wit/glad; pap.wit; coat.wit; cijf. ± 2,4mm. + 1117R; 10-strip als vorig; cijf. 2,8mm.			
289	14,-	1110Rc; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crème/ glad; pap.matig donker; coat.wit; cijf. ± 2,8mm.			
290	26,50	1111Ra(775/780); 6-str. gev. 3 + 3 + 1111Rb(815); 5-str. + 1115Ra; beginstrip van zes.			
291	85,-	1112Rb + 1238Ra; beginstrips van zes.			
292	62,-	1114Ra(555/550); 10-str. gev. 5 + 5 + 1240Ra(695); 5-strip met cyl.voeg.			
293	19,-	1117Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:wit/glad; pap.wit; coat.wit; cijf. ± 2,2mm.			
294	19,-	1117Rb; begin(6-) + 5- + 6- + eind(S)strip zlf.d.rol; gom: crème/rib; pap.wit; coat.wit; cijf. ± 2,4mm.			
295	17,-	1117Rb(0735A/0740A); 10-str. met 2x Abklatsch rugnr.			
296	9,-	1117Rb; 2x 5-strip(0010A); gom:crème/rib; pap.wit; coat.wit; cijf. ± 2,6mm. en ± 2,6mm. achteroverh.			
297	110,-	1240Ra(630) + 1243R(625); 5-strips.			
298	90,-	1250R(365); 5-strip.			
299	50,-	1251Rb; beginstrip van vijf; gom:wit.			
300	30,-	1244Ra; beginstr. van 6 + eindstr. van 6 + 5-strip(990); van dezelfde rol.			
301	24,-	1489Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:matig crème/glad; pap.matig donker; coat.wit; cijf. ± 2,6mm.			
302	24,-	1489Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:wit/glad; pap.matig donker; coat.wit; cijf. 2,8mm.			
303	24,-	1489Rb; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crème/ glad; pap.matig donker; coat.dof; cijf. ± 3,2mm.			
304	24,-	1489Rb brede tand; begin + 5- + 6- + eindstrip zlf.d.rol; gom:crémig/glad; pap.wit; coat.dof; cijf. ± 2,4mm.			
305	12,-	1489Rb(0010A/0015A); 10-str.; gom:wit/glad; pap.matig donker; coat.dof; cijf. ± 2,5mm.			

*****

Inzendingen voor de volgende veiling tot 3 januari 1998 aan onderstaande adressen:

Rolzegels Nederland:

J.D.Nijssen, Graaf Hermanstraat 23, 5431 GR Cuijk

Rolzegels Buitenland:

H.J.T.Bos, Naxosdreef 79, 3562 JC Utrecht

Automaat- en Loketstroken:

S.J.Delfos, Chopinstraat 2, 3533 EM Utrecht

Postzegelboekjes:

G.H.A.van Nuenen, Galjoenstraat 79, 1503 AP Zaandam

Uw inzendingen dienen vergezeld te zijn van een duidelijke opgave van de ingezonden kavels, bij voorkeur met opgave van de door u gewenste inzetbedragen!

U kunt ook inzendingen meenemen op de bijeenkomst van *13 december* aanstaande. Inzendingen voor de verschillende rubrieken (rolzegels - AS/LS - postzegelboekjes) dan met afzonderlijke inzendopgave inleveren!

Voor inlichtingen betreffende de veilingen kunt u terecht bij:

G.H.A.van Nuenen, Galjoenstraat 79, 1503 AP Zaandam, Telefoon: (075) 6171345

*****

NOTA BENE.

Onze voortreffelijke veilingmeester, de heer G.H.A. van Nuenen, is door een ernstige ziekte geruime tijd niet in staat als veilingmeester actief te zijn. Hierdoor is het mogelijk dat bij de afwerking van de veiling vertraging ontstaat of zelfs fouten worden gemaakt. Ongetwijfeld hecht u daar minder belang aan dan aan het voorspoedige herstel van de heer van Nuenen! Bij voorbaat dank voor uw begrip.

*****

